ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΟΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

κ. Rocco BUTTIGLIONE

(Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια)

Μέρος Β – Ειδικές ερωτήσεις

Ερωτήσεις που τέθηκαν από την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών

1. ***Δεσμεύεται ο ορισθείς Επίτροπος να υιοθετήσει τις απόψεις που έχουν ήδη υποβληθεί από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον περασμένο Ιούνιο σχετικά με το Τάμπερε ΙΙ ή μήπως δεσμεύεται να ενημερώνει το Κοινοβούλιο όσον αφορά τα σημεία που δεν θα ήθελε να επαναληφθούν ή που θα ήθελε να τροποποιηθούν αναφέροντας τους λόγους που τον οδήγησαν να το πράξει;***

Ναι. Συμμερίζομαι απόλυτα τους πρώτους προσανατολισμούς για το νέο πολυετές πρόγραμμα στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, που παρουσιάστηκαν από την Επιτροπή τον Ιούνιο. Επίσης, μου προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον το σχέδιο έκθεσης για το ίδιο ζήτημα, το οποίο συνέταξε ο πρόεδρός σας, ο κ. Bourlanges. Ιδιαίτερα, θα ήθελα να σας συγχαρώ για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάσατε τις προτεραιότητες, με σταθερό προσανατολισμό προς τις ανάγκες και τα δικαιώματα των πολιτών και των λαών της Ευρώπης. Επίσης, με χαροποίησαν οι απόψεις για την ανάγκη να εκμεταλλευθούμε πλήρως τις παρούσες Συνθήκες, ιδίως το άρθρο 67, παράγραφος 2. Στο θέμα αυτό θα επιστρέψω αναλυτικότερα κατά την απάντηση στην ερώτηση 3.

Όπως μου δόθηκε ήδη η ευκαιρία να πω κατ' επανάληψη, εκτιμώ πραγματικά και σέβομαι τον σημερινό Επίτροπο, τον κ. Antonio Vitorino, με τον οποίο ήδη είχα την χαρά να συναντηθώ και να συζητήσω το «Τάμπερε ΙΙ». Είμαι βέβαιος ότι πρόκειται επίσης να με τηρεί πλήρως ενήμερο για τις εξελίξεις στις συζητήσεις του νέου πολυετούς προγράμματος στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων οι οποίες θα σημειωθούν κατά τον Οκτώβριο.

2. ***Δεσμεύεται ο ορισθείς Επίτροπος, σε συμφωνία με τα άλλα μέλη του Σώματος, να εκμεταλλευθεί όλες τις δυνατότητες που προσφέρονται ήδη με βάση τις ισχύουσες Συνθήκες για την ενίσχυση της αρχής της δημοκρατικής εκπροσώπησης των θεσμικών οργάνων της Ένωσης;***

Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράγματι οφείλουν να ενεργούν όσο το δυνατόν περισσότερο δημοκρατικά, με σεβασμό των αντίστοιχων ρόλων που τους αποδίδουν οι Συνθήκες. Στον τομέα του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θα πρέπει κατά πρώτο λόγο, όπως εξηγείται στα επόμενα (ερώτηση 3), να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της συναπόφασης, λαμβάνοντας την απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 67, παράγραφος 2, ΣΕΚ.

Δεσμεύεται ο ορισθείς Επίτροπος:

3. να παροτρύνει το Συμβούλιο να εγκρίνει το αργότερο έως τις 5 Νοεμβρίου 2004 την απόφαση που θα έπρεπε ήδη να έχει λάβει την 1η Μαΐου 2004 για το πέρασμα στη διαδικασία συναπόφασης των μέτρων που προβλέπονται στον Τίτλο IV της ΣΕΚ, κυρίως σε θέματα μετανάστευσης (άρθρο 67 της ΣΕΚ και Δήλωση 5 που προσαρτάται ως παράρτημα στη Συνθήκη της Νίκαιας);

Ναι. Όπως ήδη ανέφερα, συμμερίζομαι την άποψη ότι πρέπει να εκμεταλλευθούμε το ταχύτερο δυνατό τις ευκαιρίες που προσφέρονται από την Συνθήκη του ΄Αμστερνταμ και τη Συνθήκη της Νίκαιας. Βάσει του άρθρου 67, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ, το Συμβούλιο πρέπει να λάβει απόφαση για εισαγωγή της διαδικασίας συναπόφασης σε ορισμένους ή όλους τους τομείς που καλύπτονται από τον τίτλο IV, οι οποίοι εξακολουθούν να υπάγονται στην ομοφωνία στο Συμβούλιο, και όπου το Κοινοβούλιο μόνο γνωμοδοτεί. Ο τομέας του αστικού δικαίου, ο οποίος στο μεγαλύτερο μέρος του έχει υπαχθεί στη συναπόφαση από την 1η Φεβρουαρίου 2003, δείχνει πώς επωφελείται η λήψη των αποφάσεων από την αποτελεσματικότητα της ειδικής πλειοψηφίας και από τη δημοκρατική νομιμότητα την οποία προσδίδει το Κοινοβούλιο ως συν-νομοθέτης.
Τα αποτελέσματα πρόσφατων δημοσκοπήσεων του Ευρωβαρόμετρου εναι σαφή: οι ευρωπαίοι πολίτες προσδοκούν, και πολύ σωστά, να εφαρμοσθούν χωρίς καθυστέρηση κοινές πολιτικές για το άσυλο, τη μετανάστευση και τα σύνορα. Στη δήλωση αριθ. 5 που είναι προσαρτημένη στη Συνθήκη της Νίκαιας, τα κράτη μέλη ανέλαβαν σαφή και επακριβή πολιτική δέσμευση να πραγματοποιήσουν τις διαδικαστικές διευθετήσεις που θα το επιτρέψουν αυτό.
Το Συμβούλιο πρέπει τώρα να τιμήσει τις δεσμεύσεις του και όσο πιο γρήγορα τόσο καλύτερα.
Πιστεύω ότι η σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 5 Νοεμβρίου θα μπορούσε να αποτελέσει σημείο καμπής στο θέμα αυτό. Η συμφωνία για τη συνταγματική συνθήκη κατέδειξε την πολιτική βούληση να επεκταθεί η συναπόφαση σχεδόν σε όλες τις αποφάσεις στον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας. Η Συνθήκη αυτή πρέπει τώρα να κυρωθεί από τα κράτη μέλη. Αλλά το Νοέμβριο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα πρέπει να ζητήσει από το Συμβούλιο να κάνει ό,τι μπορεί βάσει των υφιστάμενων Συνθηκών. Μια σαφής απόφαση υπέρ της συναπόφασης θα δείξει την κοινή δέσμευση για ανάπτυξη μιας κοινής προσέγγισης, και είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του νέου πολυετούς προγράμματος στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

4. Να αναγνωρίσει στο ΕΚ πραγματικό δικαίωμα προώθησης της νομοθετικής πρωτοβουλίας, κυρίως όταν η προτεινόμενη νομοθεσία εμπίπτει σε ένα τομέα συναπόφασης (III.234 σχέδιο Συντάγματος που αντικαθιστά το άρθρο 192 της ΣΕΚ);

Βάσει της Συνθήκης ΕΚ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως και το Συμβούλιο, μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να παρουσιάσει οποιαδήποτε ενδεδειγμένη πρόταση (άρθρο 192 ΣΕΚ) έστω και αν ο σχετικός τομέας δεν διέπεται από τη συναπόφαση. Κανονικά, η Επιτροπή ικανοποιεί τα αιτήματα αυτά· εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με τη συμφωνία-πλαίσιο με το Κοινοβούλιο (άρθρο 5), η Επιτροπή οφείλει να δίνει γρήγορη και επαρκώς αναλυτική απάντηση σε τέτοια αιτήματα.

Η ευρωπαϊκή συνέλευση συζήτησε το ερώτημα του ποιος πρέπει να έχει το δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας, αλλά, εν κατακλείδι, επιβεβαίωσε στο Σύνταγμα την παρούσα κατάσταση, αναθέτοντας στην Επιτροπή το αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας, (άρθρο I-26) και εγγράφοντας στο Σύνταγμα την υποχρέωση της Επιτροπής να αιτιολογεί την απάντηση που δίνει σε αιτήματα του Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου (άρθρα III-332 και III-345). Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητές της υπό τον πολιτικό έλεγχο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι σημερινές και μελλοντικές διατάξεις μου φαίνεται ότι απαρτίζουν ένα συνεκτικό και ισορροπημένο σύνολο.

Στο πλαίσιο αυτό, θέλω να υπογραμμίσω την κεφαλαιώδη σημασία που έχει, για τη συνεκτική δράση της Ένωσης, ο καλός διοργανικός προγραμματισμός των εργασιών. Χαίρομαι διότι το Σύνταγμα προβλέπει ρητά την αρχή του ετήσιου και πολυετούς προγραμματισμού, που θα συμφωνείται μεταξύ όλων των θεσμικών οργάνων (άρθρο I-26 (1)). Κατά τη γνώμη μου θα ήταν πιο αποτελεσματικό και συνεκτικό οι επιθυμίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά μελλοντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες να εξετάζονται και να αξιολογούνται στο πλαίσιο των συζητήσεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων σχετικά με τον προγραμματισμό, και όχι σε βάση ad hoc σύμφωνα με το άρθρο III-332. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρώ καίρια την ενεργητική συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στον καθορισμό του νέου πολυετούς προγράμματος στον τομέα του χώρους ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στοιχείο που θα αποτελέσει θεμελιώδη προϋπόθεση της αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος.

5. Να μην αγνοεί την απόρριψη εκ μέρους του ΕΚ τόσο των συνήθων νομοθετικών προτάσεων όσο και των προτάσεων της Επιτροπής που εγκρίνονται με τη διαδικασία της "επιτροπολογίας" τροποποιώντας στο εξής προς αυτή την κατεύθυνση την απόφαση του Συμβουλίου 468/99 (όπως προβλέπεται από το άρθρο I.35, παρ. 2 του σχεδίου Συντάγματος);

Σχετικά με τις συνήθεις νομοθετικές προτάσεις, η Επιτροπή πρέπει να μπορεί να διατηρεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας και να αποφασίζει για τη σκοπιμότητα και το περιεχόμενο των προτάσεών της. Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαφωνεί με μια πρόταση της Επιτροπής, έχει τη δυνατότητα, ως νομοθέτης, να εγκρίνει τις αντίστοιχες τροπολογίες.

Όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της επιτροπολογίας, η Επιτροπή στην τροποποιημένη της πρόταση της 22ας Απριλίου 2004 δεσμεύτηκε να «λαμβάνει υπόψη της τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε περίπτωση αντιρρήσεων που εκφράζονται από το ένα ή το άλλο σκέλος της νομοθετικής αρχής», για κάθε εκτελεστικό μέτρο γενικής εμβέλειας που έχει ως στόχο τη θέση σε εφαρμογή κεφαλαιωδών στοιχείων ή την προσαρμογή ορισμένων άλλων στοιχείων βασικών νομοθετικών πράξεων που έχουν εγκριθεί σε συναπόφαση. Σε περίπτωση διαφωνίας με το ένα ή το άλλο σκέλος της νομοθετικής αρχής, η

Επιτροπή θα μπορεί επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του νομοθέτη, είτε να παρουσιάζει νομοθετική πρόταση σε συναπόφαση, είτε να εκδίδει το αρχικό σχέδιο μέτρων της, είτε να εκδίδει τροποποιημένη πρόταση, είτε να αποσύρει το σχέδιο μέτρων της. Σε όλες τις περιπτώσεις, η προαναφερθείσα πρόταση προβλέπει ότι η Επιτροπή πρόκειται να ενημερώνει το νομοθέτη για τους λόγους που την οδήγησαν να λάβει, ως κοινοτική εκτελεστική αρχή, τη μία ή την άλλη απόφαση. Αυτή η τροποποιημένη πρόταση, η οποία υιοθετεί τις τροπολογίες που διατυπώθηκαν στην έκθεση Corbett της 3ης Σεπτεμβρίου 2003 πρέπει ακόμη να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο Συμβούλιο.

Η νομική κατάσταση θα τροποποιηθεί με το άρθρο I-35, παράγραφος 2, του Συντάγματος, δεδομένου ότι αυτό προβλέπει νομοθετική εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή, η οποία κατά πάσα λογική παραμένει υπό τον έλεγχο του νομοθέτη. Σε αυτή την περίπτωση, ο νομοθέτης θα είναι πράγματι σε θέση να ανακαλεί την εξουσιοδότηση και/ή να παρεμποδίζει την έκδοση κανονισμού που έχει θεσπιστεί κατ' εξουσιοδότηση.

6. Να προτείνει στο Συμβούλιο τουλάχιστον τη συστηματική διαβούλευση με το ΕΚ κατά τη σύναψη οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας ή κατά την έγκριση μιας "κοινής θέσης" που ανήκει στον τρίτο πυλώνα λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι επί αυτών των κειμένων δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός έλεγχος ούτε σε εθνικό επίπεδο και να ενημερώνει πλήρως την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και να λαμβάνει συστηματικά θέση επί των νομοθετικών πρωτοβουλιών των κρατών μελών ή επί της εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται από την ΕΕ;

Υπάρχουν διεθνείς συμφωνίες που βασίζονται στην κοινοτική αρμοδιότητα, οι οποίες αντιμετωπίζουν σημαντικά ζητήματα όπως η επανεισδοχή, η δικαστική συνεργασία σε αστικά θέματα ή οι διατάξεις δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων που περιέχονται σε γενικές συμφωνίες σύνδεσης ή συνεργασίας. Στις περιπτώσεις αυτές, θα δεσμευόμουν να εξασφαλίσω την πλήρη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όπως ορίζεται στο άρθρο 300 της συνθήκης ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Προκειμένου για συμφωνίες που ασχολούνται ειδικότερα με ζητήματα του τρίτου πυλώνα, που βασίζονται στα άρθρα 38 και 24 της Συνθήκης ΕΕ, η προεδρία του Συμβουλίου ηγείται των διαπραγματεύσεων και ρόλος της Επιτροπής είναι να την επικουρεί. Αυτή την στιγμή δεν υπάρχει νομική υποχρέωση του Συμβουλίου για διαβούλευση με το Κοινοβούλιο, αλλά ασφαλώς το Συμβούλιο δεν εμποδίζεται το πράξει. Θα θεωρούσα ιδιαίτερα θετικό γεγονός κάτι τέτοιο και πρόκειται να ενθαρρύνω τις διαδοχικές προεδρίες του Συμβουλίου να το υιοθετήσουν. Με ικανοποίηση βλέπω ότι η συνταγματική συνθήκη επεκτείνει τα δικαιώματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για δέουσα συμμετοχή στον τομέα αυτό.

Σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία, συμφωνώ πράγματι ότι είναι ζωτικό η Επιτροπή να συνεχίσει να κρατά το Κοινοβούλιο πλήρως ενήμερο για τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών. Πιστεύω ότι η ευσυνείδητη συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων - μια αρχή που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες - πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην κατάλληλη και συνεχή ανταλλαγή πληροφοριών. Η Ένωση λειτουργεί καλύτερα όταν όλα τα θεσμικά όργανα αλληλοκατανοούνται και από κοινού επιτυγχάνουν αμοιβαία επωφελή αποτελέσματα. Φυσικά, τα κράτη μέλη που παρουσιάζουν πρωτοβουλίες βρίσκονται σε καλύτερη θέση από ό,τι η

Επιτροπή για να εξηγήσουν το σκοπό και τη χρησιμότητά τους. Ως Επίτροπος θα πρότεινα στο Σώμα να εγκρίνει την τρέχουσα πρακτική σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή υιοθετεί συστηματικά επίσημη θέση για τις νομοθετικές πρωτοβουλίες των κρατών μελών. Οι θέσεις αυτές πρέπει να παρουσιάζονται προφορικά τόσο σε επιτροπή όσο και σε σύνοδο ολομελείας.

Όσον αφορά την υλοποίηση, για τους τομείς του πρώτου πυλώνα, πρέπει να ακολουθούνται οι συνήθεις υφιστάμενες διαδικασίες όσον αφορά τη νομοθεσία των κρατών μελών που υλοποιεί εγκεκριμένες κοινοτικές οδηγίες. Για τον τρίτο πυλώνα, πέρα από τις εκθέσεις που απαιτούνται από την Επιτροπή βάσει ορισμένων οδηγιών-πλαισίων, θα εξέταζα επίσης την ενίσχυση της διάδοσης των πληροφοριών υλοποίησης μέσω του βαθμολογικού πίνακα, ενός εργαλείου το οποίο θα δεσμευτώ να διατηρήσω στο νέο πολυετές πρόγραμμα και να αναπτύξω την παρακολούθηση των πρωτοβουλιών του τρίτου πυλώνα και τα εργαλεία για πιο στενή παρακολούθηση. Ωστόσο, σε αναμονή της κύρωσης της συνταγματικής συνθήκης, η οποία επεκτείνει τον συνήθη ρόλο παρακολούθησης της Επιτροπής σε όλη τη νομοθεσία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, πρέπει να τονίσω ότι οι πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των μηχανισμών του τρίτου πυλώνα εξαρτώνται από τις πληροφορίες που διαθέτουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή.

7. να τροποποιηθεί ο κανονισμός 1049/01 α) για να εξασφαλισθεί η διαφάνεια των νομοθετικών συζητήσεων στο Συμβούλιο (όπως προβλέπεται από το σχέδιο Συντάγματος στα άρθρα I.23 παρ. 5, I.45 παρ.3, I.49 παρ. 2 και II.42) και β) για να εξασφαλισθεί η πρόσβαση και/ή ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί των εμπιστευτικών πληροφοριών που επεξεργάζονται τα θεσμικά όργανα οι οποίες έχουν σχέση με το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (όπως αυτό αποτελεί πρακτική σε εθνικό επίπεδο μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων και κυβερνήσεων);

Συμμερίζομαι απόλυτα το ενδιαφέρον του Κοινοβουλίου να εξασφαλιστεί διαφάνεια στις νομοθετικές συζητήσεις στο Συμβούλιο. Με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις των Συνθηκών, υπάρχουν δύο τρόποι με τους οποίους επιδιώκεται ο στόχος του ανοικτού πνεύματος:

- Το κοινό έχει πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα με βάση τον κανονισμό 1049/2001· τα νομοθετικά κείμενα του Συμβουλίου συχνά διατίθενται απευθείας μέσω της ιστοθέσης του στο Διαδίκτυο·

- Σύμφωνα με το άρθρο 207 της Συνθήκης ΕΚ, τα αποτελέσματα ψηφοφοριών, οι επεξηγήσεις ψήφου και οι δηλώσεις για τα πρακτικά δημοσιοποιούνται.

Το σχέδιο συνθήκης για την έγκριση Συντάγματος για την Ευρώπη, πραγματοποιεί ένα περαιτέρω βήμα. Το άρθρο 49, παράγραφος 2 ορίζει ότι το Συμβούλιο συνεδριάζει δημόσια όταν εξετάζει και υιοθετεί νομοθετική πρόταση. Η διάταξη αυτή θα εφαρμοσθεί όταν τεθεί σε ισχύ το Σύνταγμα· δεν απαιτείται προς τούτο τροποποίηση του κανονισμού 1049/2001.
Από την άλλη πλευρά, το Κοινοβούλιο θέτει το ζήτημα της πρόσβασης στις εμπιστευτικές πληροφορίες που συνδέονται με τον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και τις οποίες διαθέτουν άλλα θεσμικά όργανα, ζητώντας να του δοθεί δυνατότητα να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο. Ο σκοπός του κανονισμού 1049/2001 είναι να ορίσει τις αρχές και τα

όρια του δικαιώματος πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα, δικαίωμα που αναγνωρίζεται από το άρθρο 255 της Συνθήκης. Είναι φανερό ότι οι προνομίες του Κοινοβουλίου υπερβαίνουν το δικαίωμα του ευρύτερου κοινού για πρόσβαση. Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες οι οποίοι ήδη διέπουν τη διαβίβαση στο Κοινοβούλιο εμπιστευτικών πληροφοριών που διατηρεί η Επιτροπή· οι κανόνες αυτοί περιέχονται στο παράρτημα ΙΙΙ της συμφωνίας-πλαισίου που υπογράφτηκε από τους δύο προέδρους στις 5 Ιουλίου 2000.

8. Να παράσχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και στα εθνικά κοινοβούλια κατά την ετήσια συζήτηση σχετικά με το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης λεπτομερέστερες πληροφορίες για τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται κατά την εφαρμογή του αναφέροντας λεπτομερώς τις θέσεις και τις επιφυλάξεις των κρατών μελών καθώς και τις προβλεπόμενες λύσεις για το ξεπέρασμα αυτών των επιφυλάξεων; θα δεσμευθείτε να εξασφαλίσετε ότι το Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο σχετικά με το έργο της ομάδας "G5" των κρατών μελών ή για οποιαδήποτε διευρυμένη συνεργασία που επιδιώκεται σύμφωνα με τα άρθρα 40 έως 40β της ΣΕΕ;

Ναι, θα ήταν μεγάλη τιμή μου να λάβω μέρος ως αρμόδιος Επίτροπος στην ετήσια συζήτηση του Κοινοβουλίου σχετικά με το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Πιστεύω ότι μια ετήσια συνάντηση απολογισμού έχει κεφαλαιώδη σημασία διότι επιτρέπει την κοινή ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τους στόχους που επιτεύχθηκαν, τις αποτυχίες που εντοπίστηκαν και τις προτεραιότητες για τη μελλοντική εργασία. Προτίθεμαι να χρησιμοποιώ τέτοιες ανταλλαγές απόψεων ώστε να σας εκθέτω την αναλυτική μου εκτίμηση για τα βασικά προβλήματα που σημειώθηκαν στον τομέα της ίδρυσης ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και να συζητώ μαζί σας ενδεχόμενες λύσεις. Ωστόσο, πρέπει να δηλώσω σαφώς ότι ρόλος μου ως Επιτρόπου δεν περιλαμβάνει το να σας εκθέτω αναλυτικά τις εθνικές θέσεις και επιφυλάξεις. Ο ρόλος αυτός απόκειται στο Συμβούλιο, το οποίο κατά την ετήσια συζήτηση εκπροσωπείται από την προεδρία του.

Αυτός ο τομέας πολιτικής βρίσκεται σε μια μοναδική φάση ανάπτυξης και απαιτεί προσεκτικό δημοκρατικό έλεγχο σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Θα θεωρούσα την διατήρηση του εργαλείου του εξαμηνιαίου βαθμολογικού πίνακα ως ένα από τα μέσα διευκόλυνσης αυτής της διαδικασίας. Εγώ και οι υπηρεσίες μου θα είμαστε στη διάθεσή σας για να συζητήσουμε συγκεκριμένα ζητήματα, μια προσφορά την οποία με χαρά μου επεκτείνω και στα εθνικά κοινοβούλια.

Όσον αφορά το έργο της ομάδας G5, όπως γνωρίζετε πρόκειται για ένα καθαρά ανεπίσημο βήμα συζήτησης το οποίο, όπως γνωρίζω, αποτελεί μια ευκαιρία ορισμένων κρατών μελών να ανταλλάξουν τις απόψεις τους για τα επίκαιρα ζητήματα. Η Επιτροπή δεν λαμβάνει μέρος σε παρόμοιες συναντήσεις.

Ασφαλώς, θα δεσμευόμουν να σας ενημερώσω για εργασίες οι οποίες περιλαμβάνουν περιορισμένο αριθμό μελών και θα μπορούσαν να αναπτυχθούν στο μέλλον με βάση την ενισχυμένη συνεργασία, ένα μηχανισμό ο οποίος εμπίπτει στο υφιστάμενο πλαίσιο της Συνθήκης.

Πιστεύω ότι τούτο μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμο όταν μια μειοψηφία κρατών μελών δεν συμμερίζεται ένα στόχο προς επιδίωξη αλλά μόνο, το υπογραμμίζω, όταν αυτό γίνεται μέσα στο πλαίσιο των Συνθηκών.

9. Ποια μέτρα σκοπεύει να λάβει ο υποψήφιος Επίτροπος για την ενίσχυση αυτής της απαίτησης η οποία είναι η μόνη που μπορεί να εξασφαλίσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και των πολιτών στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση; Ο Επίτροπος δεσμεύεται να συγκεκριμενοποιήσει την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου το ταχύτερο δυνατό;

Καταρχάς, θα ήθελα να δηλώσω ότι θα είναι τιμή μου να είμαι υπεύθυνος για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και για την ιδιότητα του πολίτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα θεμελιώδη δικαιώματα και η ιδιότητα του πολίτη αποτελούν τη βάση για το ευρωπαϊκό κοινωνικό συμβόλαιο. Ο σεβασμός τους θα διέπει όλα όσα σχεδιάζω να πράξω κατά τη διάρκεια της εντολής μου ως Επιτρόπου για θέματα δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας.

Η Ένωση βασίζεται στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου. Θα καταβάλλω κάθε προσπάθεια για να τηρώ ενήμερους τους πολίτες μας για τα δικαιώματά τους. Θα συνεχίσω να προωθώ τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ένα θεμελιώδες κείμενο το οποίο εκθέτει τα προσωπικά, αστικά, πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα που απολαμβάνουν οι πολίτες και οι κάτοικοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σημερινή Επιτροπή έχει παρουσιάσει ανακοίνωση για το άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υποστηρίζω αυτή την ανακοίνωση και την έμφαση που δίνει στην πρόληψη των παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων μέσω της ενημέρωσης, της διαπαιδαγώγησης και της συνεργασίας. Υποστηρίζω την ιδέα ενός διοργανικού διαλόγου ο οποίος θα διεξαχθεί σε αυτό το πλαίσιο.

Θεωρώ την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως παρακολούθημα της συμπερίληψης του Χάρτη στη συνταγματική συνθήκη με νομικά δεσμευτική ισχύ και ως κεφαλαιώδες στοιχείο μιας αποτελεσματικής δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Είναι καιρός να αξιοποιηθεί και να συνεχιστεί η εργασία που ήδη έχει γίνει στο παρελθόν. Αν και απαιτείται η θέση σε ισχύ της συνταγματικής συνθήκης προκειμένου η Ένωση να μπορέσει να συνάψει τη συνθήκη προσχώρησης στην ΕΣΑΔ, θα πρότεινα η Επιτροπή να δρομολογήσει, το ταχύτερο δυνατό, σε συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όλες τις απαραίτητες εργασίες που αποσκοπούν στην επιτάχυνση της διαδικασίας που οδηγεί σε μια τέτοια συνθήκη.

10. Ποιο θα είναι το πρόγραμμά σας για την προώθηση μιας κουλτούρας σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Προτίθεσθε να διαθέσετε τους πόρους και τα μέσα που ευνοούν τη διαρκή συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ευρωπαίων και εθνικών νομοθετών καθώς και μεταξύ Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων και Συνταγματικών Δικαστηρίων των κρατών μελών, έτσι ώστε να γίνονται

κοινό κτήμα οι καλύτερες εμπειρίες και πρακτικές και να καθορίζονται πρότυπα αναφοράς στο επίπεδο της Ένωσης;

Η απόφαση για επέκταση της εντολής του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρατήρησης του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας ώστε να δημιουργηθεί μια Υπηρεσία για τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελεί κατά τη γνώμη μου τη λογική συνέπεια της αυξανόμενης σημασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χαίρομαι ιδιαίτερα που η παρούσα Επιτροπή δρομολογεί διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την κοινωνία των πολιτών προκειμένου να προετοιμάσει την πρότασή της για τη δημιουργία της εν λόγω Υπηρεσίας. Δεσμεύομαι να λάβω υπόψη τις απόψεις που θα εκφρασθούν όταν αναλάβω αυτό το έργο. Η Υπηρεσία θα έχει να διαδραματίσει κεφαλαιώδη ρόλο στην ανάπτυξη μιας πραγματικής κουλτούρας σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρώπη.

Θα πρότεινα επίσης στο Σώμα να διατηρήσει και ενισχύσει, μέσω του εργαλείου της αξιολόγησης επιπτώσεων, τον εσωτερικό έλεγχο όλων των νομοθετικών προτάσεων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η συμβατότητά τους με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Πιστεύω ότι ο μερισμός πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών είναι κεφαλαιώδης εάν θέλουμε να καλλιεργήσουμε και να προωθήσουμε το διάλογο για τα ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων. Δεσμεύομαι να ενθαρρύνω αυτή τη δικτύωση και είμαι έτοιμος να βοηθήσω τη διευκόλυνσή της σε τομείς όπως ο διάλογος μεταξύ δικαστηρίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και συνταγματικών δικαστηρίων των κρατών μελών.

Όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών κοινοβουλευτικών, προσωπικά υποστηρίζω τις ρυθμίσεις που εκτίθενται στο Πρωτόκολλο για το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη του ΄Αμστερνταμ. Θα δεχόμουν με πολύ μεγάλη ικανοποίηση κάθε συνεισφορά από την COSAC σχετικά με νομοθετικές δραστηριότητες στον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Θεωρώ ότι ο δημοκρατικός έλεγχος είναι κεφαλαιώδης και θέλω να τονίσω το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην εξασφάλιση του σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας όσον αφορά τις νομοθετικές προτάσεις στον τομέα αυτό, για τον οποίο η συνταγματική συνθήκη προσφέρει έναν ενισχυμένο μηχανισμό.

11. Συμφωνείτε ότι τα ελεύθερα και πολυφωνικά μέσα ενημέρωσης αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης και ενημέρωσης; Δέχεσθε ότι η ΕΕ έχει μια πολιτική, ηθική και νομική υποχρέωση να εξασφαλίζει εντός των πεδίων αρμοδιότητάς της ότι γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ για ελεύθερα και πολυφωνικά μέσα ενημέρωσης;

Ναι, φυσικά! Δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω με αυτή τη δημοκρατική τοποθέτηση: τα ελεύθερα και πολυφωνικά μέσα ενημέρωσης αποτελούν πράγματι αναγκαία προϋπόθεση για τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος της ελευθερίας, έκφρασης και ενημέρωσης. Έχω απόλυτη επίγνωση του πολύτιμου έργου που εκτέλεσε η επιτροπή αυτή στην αρχή του χρόνου, έχοντας σκοπό να αξιολογήσει, με αυστηρότητα, την κατάσταση σε ορισμένα κράτη μέλη και να εξετάσει περιθώρια βελτιώσεων. Η Ένωση - και ιδίως η Επιτροπή - έχουν καθήκον να εξασφαλίζουν, μέσα στα όρια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, ότι γίνονται σεβαστά τα

δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ. Το άρθρο, παράγραφος 2 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων επιβάλλει, όπως γνωρίζετε, το σεβασμό αυτό. Προς τούτο, αν και τα μέσα ενημέρωσης δεν ανήκουν στο χαρτοφυλάκιό μου, θα ενθάρρυνα υψηλό επίπεδο σεβασμού των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ σε αυτό τον τομέα.

12. Θα συμφωνούσατε ότι θα πρέπει να εγκριθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο νομοθεσία που να απαγορεύει σε πολιτικά πρόσωπα ή πολιτικούς υποψήφιους να έχουν μείζονα οικονομικά συμφέροντα στα μέσα ενημέρωσης προκειμένου να αποτρέπεται οιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων; Θα υποβάλλετε προτάσεις ώστε να εξασφαλισθεί ότι μέλη κυβερνήσεων δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τα συμφέροντά τους στα μέσα ενημέρωσης για πολιτικούς σκοπούς;

Η ερώτηση θέτει ένα άλλο σημαντικό ζήτημα το οποίο εξετάζεται στην έκθεση της παρούσας επιτροπής που εγκρίθηκε τον περασμένο Μάιο. Όλοι οι πολιτικοί παράγοντες, τόσο τα κόμματα όσο και οι επιμέρους υποψήφιοι, πρέπει να τηρούν τις αρχές της ελευθερίας και της δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Ως μέλος της Επιτροπής θα υποστήριζα την εξέταση ενδεχόμενων μέτρων για την πρόληψη οποιαδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων, μέσα στα όρια της αρμοδιότητας της Επιτροπής. Πιστεύω ότι η ενίσχυση της διαφάνειας σχετικά με τα οικονομικά συμφέροντα των πολιτικών - συμπεριλαμβανομένης της ιδιοκτησίας ή των συμφερόντων σε μέσα ενημέρωσης - αποτελεί σημαντικό βήμα.

13. Ο Επίτροπος δεσμεύεται να υποβάλει, για το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ευρωπαϊκή νομοθεσία σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού, του αντισημιτισμού και των διακρίσεων; Ποια δράση θα προτείνετε να αναλάβει η Επιτροπή για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προώθηση της προστασίας των μειονοτήτων, ειδικότερα των Ρόμα, οι οποίοι μετά τη διεύρυνση της 1ης Μαΐου αριθμούν συνολικά 9,5 εκατομμύρια πολιτών στην ΕΕ; Προτίθεσθε να προτείνετε μια μεσοπρόθεσμη στρατηγική για τον συντονισμό προγραμμάτων και πολιτικής για τους Ρόμα που θα πηγάζει από το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους; Τάσσεσθε υπέρ μιας "Γραμματείας των Ρόμα" στην Επιτροπή;

Όπως γνωρίζετε, τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά το άρθρο 13 της Συνθήκης του Άμστερνταμ, με έγκριση των δύο οδηγιών κατά των διακρίσεων. Από την άποψη αυτή, θα ενθάρρυνα την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι τα νέα δικαιώματα που εγγυάται το κοινοτικό δίκαιο πράγματι έχουν μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία και εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουν ήδη ξεκινήσει και βρίσκονται σε ώριμο στάδιο οι διαδικασίες παράβασης εναντίον εκείνων των κρατών μελών που δεν έχουν μεταφέρει πλήρως τις οδηγίες. Πιστεύω ότι το ύψους 100 εκατ. ευρώ πρόγραμμα δράσης που στηρίζει τις δύο

οδηγίες πρέπει να συνεχιστεί. Ασφαλώς συνεισφέρει στη βελτίωση της κατανόησης του ρατσισμού και των άλλων μορφών διακρίσεων.

Κατά τη γνώμη μου, η δημιουργία ειδικευμένων «φορέων ισότητας» σε κάθε κράτος μέλος θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο να βοηθήσει τους πολίτες να κατοχυρώσουν τα δικαιώματά τους. Θα ήθελα επίσης να δω τη συνέχιση της πενταετούς εκστρατείας ενημέρωσης *«Για την πολυμορφία - Ενάντια στις διακρίσεις».*

Επιπλέον, η σημερινή Επιτροπή έχει ήδη παρουσιάσει πρόταση για απόφαση-πλαίσιο σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Γνωρίζω ότι ο σκοπός της είναι διπλός: αφενός να εξασφαλισθεί ότι ο ρατσισμός και η ξενοφοβία θα αποτελούν κολάσιμο αδίκημα σε όλα τα κράτη μέλη με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές, που να μπορούν να οδηγήσουν σε διαδικασίες παράδοσης, και δεύτερον να βελτιωθεί και να ενθαρρυνθεί η δικαστική συνεργασία με άρση των ενδεχόμενων εμποδίων. Η πρόταση πρέπει τώρα να εγκριθεί από το Συμβούλιο το ταχύτερο δυνατό.

Ένα θέμα του οποίου έχω ιδιαίτερη επίγνωση είναι η ανάγκη να επιταχυνθούν οι ενέργειες για την προστασία και προώθηση της ολοκλήρωσης των μειονοτήτων μετά τη διεύρυνση της ΕΕ. Τούτο ισχύει ιδίως για τους Ρομά, οι οποίοι συνολικά αποτελούν τη μεγαλύτερη εθνοτική μειονότητα στη διευρυμένη Ένωση. Θα ενθάρρυνα την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι όλοι οι σχετικοί μηχανισμοί πολιτικής και χρηματοδότησης της ΕΕ[1] λειτουργούν από κοινού με συνεκτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Γνωρίζω ότι η παρούσα Επιτροπή ήδη λαμβάνει μέτρα ώστε να έχει μια περισσότερο συνεκτική προσέγγιση σε ενέργειες και μηχανισμούς χρηματοδότησης που μπορούν να καταπολεμήσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά. Κατά τη γνώμη μου πρέπει επίσης να συνεχίσουμε να συλλέγουμε παραδείγματα καλής πρακτικής (από τα EQUAL, FSE, PHARE, κτλ.), που μπορούν να διαδοθούν περαιτέρω σε άλλα κράτη μέλη που έχουν πληθυσμό Ρομά. Ίσως να μην είμαστε σε θέση να βρούμε λύση σε όλα τα προβλήματα, αλλά σας διαβεβαιώνω ότι θα ενθαρρύνω τη νέα Επιτροπή να καταβάλλει κάθε προσπάθεια και σε όσον αφορά τα ζητήματα των Ρομά. Για παράδειγμα, θα ήθελα να αναφέρω το ζήτημα της εκπαίδευσης, το οποίο έχει κεφαλαιώδη σημασία.

14. <u>Πιστεύετε ότι η Επιτροπή θα πρέπει να πιέσει για την επίτευξη συμφωνίας επί δύο περαιτέρω νομικών μέσων τα οποία αποτελούν αναγκαία μέρη του νομικού πλαισίου σχετικά με τη μετανάστευση και το άσυλο, κυρίως μια οδηγία σχετικά με το καθεστώς παραμονής μακράς διάρκειας για πρόσφυγες και άτομα που τυγχάνουν επικουρικής προστασίας και οδηγίας σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα στην υλοποίηση των επιστροφών; Πώς σκοπεύετε να δρομολογήσετε πρόσθετες ενέργειες με στόχο τη θέσπιση κοινής διαδικασίας για το άσυλο και ενιαίου καθεστώτος για το άσυλο, όπως προβλέπονται βάσει της νέας Συνταγματικής Συνθήκης (άρθρο ΙΙΙ-167 παρ. 2);</u>

Ναι, πιστεύω ότι είναι σημαντικό να επεκταθεί το νομικό πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασύλου και μετανάστευσης με μια οδηγία για το καθεστώς παραμονής μακράς διαρκείας για πρόσφυγες

και άτομα που τυγχάνουν επικουρικής προστασίας, καθώς και με μια οδηγία σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα που αφορούν την επάνοδο. Η Επιτροπή αυτή τη στιγμή καταρτίζει σχέδια οδηγιών σε αυτούς τους τομείς. Σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, και προτίθεμαι να υποβάλω τις προτάσεις αυτές στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο στις αρχές του 2005.

Όπως ήδη τόνισα στην απάντησή μου στην ερώτηση 3, ελπίζω ότι και οι δύο προτάσεις θα εγκριθούν με διαδικασία συναπόφασης. Όσον αφορά την πρόταση για την επάνοδο, αυτή θα απαιτεί, ως προϋπόθεση, να αποφασίσει το Συμβούλιο, σύμφωνα με την υποχρέωση που του επιβάλλει το άρθρο 67, παράγραφος 2 της Συνθήκης, και όπως τεκμηριώνεται στη δήλωση αριθ. 5 της Συνθήκης της Νίκαιας, να μεταφέρει σε διαδικασία συναπόφασης τα θέματα που αναφέρονται στα άρθρα 63, 3(β) (παράνομη μετανάστευση).

Τον φετινό Ιούλιο η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενιαία διαδικασία, η οποία εκθέτει γενικότερα πώς μπορεί να προχωρήσει η εργασία στην κατεύθυνση μιας κοινής διαδικασίας ασύλου και ενός ενιαίου καθεστώτος ασύλου. Ειδικότερα η ανακοίνωση εκθέτει την ανάγκη για μια προπαρασκευαστική φάση κατά την οποία θα αξιοποιηθούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις διαπραγματεύσεις και την υλοποίηση της πρώτης φάσης του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και θα εντοπισθούν τα στοιχεία εκείνα που προσφέρονται για νομοθέτηση. Παρομοίως, μια τέτοια προσέγγιση θα εντοπίσει τα στοιχεία εκείνα όπου η εναρμόνιση μπορεί να επιτευχθεί χωρίς νομοθεσία, αλλά όπου η διευρυμένη διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε πρακτικά ζητήματα φαίνεται καταλληλότερη μέθοδος. Πρόκειται για μια προσέγγιση την οποία θεωρώ συνετή, λογική και πολιτικά εφικτή και την οποία κατά συνέπεια προτίθεμαι να υποστηρίξω.

15. Όσον αφορά την ανάπτυξη μιας πολιτικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες προέλευσης των προσφύγων και των μεταναστών, ποια είναι η θέση του Επιτρόπου σχετικά με την κοινή πρωτοβουλία της Ιταλίας και της Γερμανίας να ανοίξουν κέντρα υποδοχής μεταναστών για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων παροχής ασύλου εκτός της ευρωπαϊκής επικράτειας;

Καταρχάς, δεν πρέπει να θεωρούμε την πολιτική για τη μετανάστευση ως μια μεμονωμένη πρωτοβουλία αλλά ως τμήμα της γενικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ιδέα αυτή πρέπει να αναπτυχθεί στις μελλοντικές μας συζητήσεις.

Τα γεγονότα που συνδέονται με το πλοίο Cap Anamur επηρέασαν έντονα τη συζήτηση για νέες προσεγγίσεις στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής μετανάστευσης. Το περιστατικό αυτό υπογράμμισε το γεγονός ότι οι πιέσεις που ωθούν ανθρώπους να έλθουν στην ΕΕ αναζητώντας εργασία και/ή προστασία είναι μια συνεχιζόμενη πραγματικότητα και ότι η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει μια σαφή, αξιόπιστη και ενεργητική απάντηση σε αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα. Πρέπει να βρούμε μια βιώσιμη εναλλακτική λύση στις λαθραίες και επικίνδυνες πρακτικές των διακινητών, οι οποίες απειλούν τόσο ανθρώπους με θεμιτή ανάγκη για διεθνή προστασία όσο και μετανάστες που επιχειρούν να εισέλθουν στα κράτη μέλη αναζητώντας μια καλύτερη ζωή. Είναι σαφές ότι αυτό μπορεί να γίνει μόνο σε μια πλήρη εταιρική σχέση με τις χώρες προέλευσης και διαμετακόμισης. Η Ιταλία και η Γερμανία έχουν δείξει ειλικρινή αποφασιστικότητα να αντιμετωπίσουν τα ζητήματα αυτά και έχουν διατυπώσει ορισμένες απτές προτάσεις προς τούτο. Οι ιδέες τους αποτελούν πολύτιμη

συμβολή στη συζήτηση που συνεχίζεται μέσα στην ΕΕ και προσβλέπω σε περαιτέρω επεξεργασία τους καθώς και στις συζητήσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τη δυνατότητα εφαρμογής των προτάσεών τους.

Οι ιδέες αυτές θα πρέπει να είναι συμβατές και συμπληρωματικές με την πολιτική των δύο σκελών που έχει ακολουθήσει μέχρι στιγμής η Επιτροπή. Οι προτάσεις αυτές απαιτούν πρώτα τη δημιουργία ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ) το οποίο θα εγγυάται προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλους όσοι πράγματι τη χρειάζονται, ενώ παράλληλα θα προσφέρει στα κράτη μέλη αποτελεσματικά εργαλεία για να αντιμετωπίζουν την κατάχρηση της οδού του ασύλου από ανθρώπους που αναζητούν μια καλύτερη ζωή αλλά δεν έχουν απαιτήσεις προστασίας. Το ΚΕΣΑ βασίζεται στην αρχή ότι μια κοινή πολιτική αναμένεται να μειώσει τις αδικαιολόγητες δευτερογενείς κινήσεις και να επιτρέψει στα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της αναζήτησης ασύλου στην ΕΕ σε πνεύμα αλληλεγγύης και επιμερισμού των επιβαρύνσεων. Συμπληρωματικά σε αυτή την εσωτερική διάσταση της πολιτικής ασύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργεί ισορροπημένη προσέγγιση την οποία υιοθέτησε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της τον Ιούνιο του 1994 με τίτλο «Βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες λύσεις», η οποία χαράσσει το ρόλο της ΕΕ όσον αφορά τη βελτίωση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σε πλήρη σύμπραξη με τις χώρες της περιοχής. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην καλύτερη διαχείριση της πρόσβασης, στην επικράτεια των κρατών μελών, προσώπων που χρειάζονται διεθνή προστασία και στην ενίσχυση της ικανότητας προστασίας των περιοχών προέλευσης, έτσι ώστε οι πρόσφυγες να μπορούν να έχουν ταχεία πρόσβαση σε αποτελεσματική προστασία όσο το δυνατότερο εγγύτερα στις ανάγκες τους, κάτι που μειώνει την ανάγκη για άτακτες δευτερογενείς μετακινήσεις.

Οι αρχικές ιδέες που διατυπώθηκαν από τα δύο προαναφερθέντα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν την ειδική κατάσταση των τελευταίων χωρών διαμετακόμισης, όπου κάνουν στάση οι μετανάστες και οι πρόσφυγες πριν εισέλθουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο ιδιαίτερος χαρακτήρας αυτών των χωρών και τα περίπλοκα προβλήματα που αντιμετωπίζουν επιβάλλει μια ειδική τακτική στο πλαίσιο της διττής προσέγγισης που εκτέθηκε στα προηγούμενα. Η ΕΕ πρέπει να έχει στόχο να αξιοποιήσει την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών όπως αυτή περιλαμβάνεται στην οδηγία του Συμβουλίου για τις διαδικασίες ασύλου η οποία αναμένεται να εγκριθεί επίσημα σύντομα. Πρώτος στόχος μας πρέπει να είναι η αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών αναγκών και να εμποδίσουμε την Μεσόγειο να μετατραπεί σε «νεκροταφείο». Πρέπει να προσφερθεί μια βιώσιμη, νόμιμη και ασφαλής εναλλακτική λύση αντί της λαθραίας εισόδου σε εκείνους που βρίσκονται σε καταστάσεις που απαιτούν προστασία και για τους οποίους δεν υπάρχει δυναμικό ενσωμάτωσης σε εκείνες τις χώρες, μεταξύ άλλων με την προσφορά προγραμμάτων επανεγκατάστασης στην ΕΕ. Ωστόσο, οι πολιτικές αυτές ταυτόχρονα πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν τον μικτό μεταναστευτικό χαρακτήρα των μετακινούμενων πληθυσμών σε αυτές τις χώρες και να διευκολύνουν τον επιμερισμό πληροφοριών σχετικά με τις πραγματικές δυνατότητες για μετανάστευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα προγράμματα δράσης που θα συναφθούν αργότερα μέσα στο 2004 στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής για τους γείτονες μεταξύ της ΕΕ και διάφορων χωρών της Βορείου Αφρικής προσφέρουν ένα σημαντικό πλαίσιο για την προώθηση του πολιτικού διαλόγου στα θέματα αυτά και θα ανοίξουν το δρόμο για απτή συνεργασία και ενισχυμένη βοήθεια.

Ωστόσο, οποιεσδήποτε νέες προσεγγίσεις θα πρέπει να τηρούν μια σειρά από βασικές αρχές, ιδίως τον πλήρη σεβασμό για τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους και περιεκτικής εφαρμογής της σύμβασης του 1951 για τους πρόσφυγες, της αρχής τη μη απώθησης, και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα

Δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Επιπλέον, οποιαδήποτε νέα προσέγγιση πρέπει να βασίζεται σε ένα σύστημα αυθεντικού επιμερισμού των επιβαρύνσεων τόσο μέσα στην ΕΕ όσο και με τις τρίτες χώρες προέλευσης, αντί να μετατοπίζεται το βάρος σε αυτές. Επομένως τέτοια συστήματα πρέπει να βασίζονται στην πλήρη εταιρική σχέση με και μεταξύ των χωρών προέλευσης, διαμετακόμισης, πρώτου ασύλου και προορισμού. Τέλος, και το σημαντικότερο, οποιαδήποτε νέα προσέγγιση πρέπει να λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ως υποκατάστατο στο κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και στο νόμιμο δικαίωμα των προσώπων να ζητούν άσυλο ατομικά και αυθόρμητα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

16. Πώς θα αναπτύξετε πρωτοβουλίες για νόμιμη μετανάστευση, και ενσωμάτωση νόμιμων μεταναστών, έχοντας κατά νου ότι οι νόμιμοι δίαυλοι μετανάστευσης μπορούν να μετριάσουν την πίεση στο σύστημα ασύλου προς όφελος ατόμων που έχουν πραγματική ανάγκη διεθνούς προστασίας; Δεσμεύεται ο Επίτροπος να αναπτύξει, ενδεχομένως με τον καθορισμό ευρωπαϊκών ποσοστώσεων, τη νόμιμη μετανάστευση διασφαλίζοντας παράλληλα την ένταξη των μεταναστών, όπως αυτό προβλέπεται από τη νέα νομική βάση η οποία παρέχεται από τη Συνταγματική Συνθήκη (άρθρο ΙΙΙ-168.παρ.4);

Πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό να καλυφθεί το κενό που υπάρχει στη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση, με τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για την εισδοχή μεταναστών εργατών. Ωστόσο, η νέα συνταγματική συνθήκη διατηρεί το δικαίωμα των κρατών μελών να αποφασίζουν τον αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών που θα δεχθούν και επομένως οποιαδήποτε πρόταση για ευρωπαϊκές ποσοστώσεις θα πρέπει να αποκλεισθεί. Θα ήθελα ωστόσο να επισημάνω ότι η πρόσφατη μελέτη της Επιτροπής σχετικά με τους δεσμούς μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης δείχνει ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι εθνικές ποσοστώσεις, μαζί με άλλα μέτρα, για τη βελτίωση της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών.

Πιστεύω κατηγορηματικά ότι οι πρωτοβουλίες της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση πρέπει να συνοδεύονται από μια ενεργητική πολιτική ενσωμάτωσης. Οι πολιτικές εισδοχής και ενσωμάτωσης είναι αδιαχώριστες και πρέπει να αλληλοενισχύονται. Τα κράτη μέλη μπορούν να διδαχθούν το ένα από τις εμπειρίες του άλλου στον τομέα αυτό και η Επιτροπή συνεργάζεται πολύ στενά με τα κράτη μέλη για να βελτιώσει την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών. Σύμφωνα με τη νέα συνταγματική συνθήκη, οι εθνικές πολιτικές ενσωμάτωσης πρέπει να αναπτύσσονται μέσα σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο και για το λόγο αυτό είναι χαρά μου που η ολλανδική προεδρία προσπαθεί, με την υποστήριξη της Επιτροπής να ορίσει κοινές βασικές αρχές για την ενσωμάτωση.

Θα ήθελα επίσης να συνεχιστεί η υποστήριξη και διευκόλυνση της δικτύωσης μεταξύ όλων των συμμετόχων στον τομέα της ενσωμάτωσης και να προωθηθεί η ανταλλαγή βέλτιστης πρακτικής μεταξύ των κρατών μελών. Πρόθεσή μου θα είναι να δώσω ειδική προτεραιότητα στην αύξηση της συμμετοχής των μεταναστών στην αγορά εργασίας· στην προώθηση μαθημάτων που θα αποβλέπουν στην ενσωμάτωση· στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης πολυμορφίας των πληθυσμών στις ευρωπαϊκές πόλεις· και στην ανάπτυξη ενός διαλόγου με τις μεταναστευτικές οργανώσεις.

Φυσικά όλα αυτά θα είναι εφικτά μόνο εάν οι νέες δημοσιονομικές προοπτικές από το 2007 και μετά προσφέρουν τα απαραίτητα πρακτικά μέσα.

17. Έχοντας υπόψη την απόρριψη εκ μέρους του ΕΚ της ιταλικής πρωτοβουλίας σχετικά με τις κοινές πτήσεις, ο ορισθείς Επίτροπος εξακολουθεί να υποστηρίζει την πρόταση για μια προπαρασκευαστική δράση για τη χρηματοδότηση της επιστροφής, δηλαδή μια χρηματοδότηση χωρίς νομική βάση;

Ένας μηχανισμός χρηματοδοτικής αλληλεγγύης για την πλήρη υποστήριξη της πολιτικής επιστροφής είναι συμβατός με μια συνεκτική, σφαιρική και ισορροπημένη προσέγγιση στη μεταναστευτική πολιτική και εξασφαλίζει την αξιοπιστία της πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση. Θα συνέχιζα να υπερασπίζομαι αυτή τη γραμμή πολιτικής, σύμφωνα με τη στάση που έχει υιοθετήσει η σημερινή Επιτροπή και θα την ανέπτυσσα σε εταιρική σχέση με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο και, φυσικά, με τις εμπλεκόμενες τρίτες χώρες. Η πρόταση της Επιτροπής για προπαρασκευαστικές δράσεις για το 2005 και το 2006 (με προϋπολογισμό 15 εκατ. ευρώ κάθε έτος) για την υποστήριξη μιας κοινής πολιτικής για την επιστροφή με χρηματοδότηση ειδικών προγραμμάτων αντιπροσωπεύει ένα πρώτο βήμα στην ανάπτυξη ενός ειδικού κοινοτικού χρηματοδοτικού μηχανισμού. Η ιδέα ενός τέτοιου μηχανισμού υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τις συνόδους του στη Θεσσαλονίκη και στις Βρυξέλλες, το οποίο ζήτησε από την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες σε αυτόν τον τομέα.

Φυσικά ο μηχανισμός αυτός χρειάζεται μια μόνιμη νομική βάση και, με βάση τις νέες δημοσιονομικές προοπτικές, θα πρέπει από το 2007 να ενσωματωθεί στα προγράμματα-πλαίσια του τομέα της δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας. Οι παρούσες προπαρασκευαστικές δράσεις αποβλέπουν στην προπαρασκευή και καλύτερη αξιολόγηση τόσο του περιεχομένου όσο και των διαδικαστικών και χρηματοδοτικών μηχανισμών αυτού του μόνιμου οργάνου, καθώς και στην ανάπτυξη της συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα όπως το πρόγραμμα Aeneas για τη συνεργασία με τρίτες χώρες. Γνωρίζω ότι αυτή η προπαρασκευαστική δράση έχει πολύ σημαντικό προϋπολογισμό, αλλά παρ' όλα αυτά κατά τη γνώμη μου είναι εντελώς αναγκαία λαμβάνοντας υπόψη τον πολύπλοκο χαρακτήρα του προβλήματος.

Τα ολοκληρωμένα προγράμματα επιστροφής πρέπει να αντιμετωπίζουν τα διάφορα στάδια της διαδικασίας έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της επιστροφής. Προτείνω τα προγράμματα αυτά να καλύπτουν και τις εθελοντικές και τις εξαναγκασμένες επιστροφές. Θα ήθελα να τονίσω ότι η πρωτοβουλία αυτή θα στηρίξει τη νομοθεσία της ΕΕ, δεδομένου ότι προτείνω ένα σχέδιο οδηγίας για τα κοινά πρότυπα για τις επιστροφές να προταθεί από την Επιτροπή στις αρχές του 2005. Και πάλι, πρόκειται για έναν τομέα όπου βλέπω σαφή ανάγκη για ταχεία μετακίνηση στη συναπόφαση μέσω της εφαρμογής του άρθρου 67, παράγραφος 2, ΣΕΚ.

18. Πώς θα εξασφαλίσετε ότι οι εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες σχετικά με τη μετανάστευση και το άσυλο λαμβάνουν επαρκώς υπόψη την ανάγκη για το σεβασμό των δικαιωμάτων των προσφύγων και άλλων ατόμων που χρειάζονται διεθνή προστασία, συμπεριλαμβανομένης και της προαγωγής του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις χώρες προέλευσης, και

αναπτύσσοντας τις δυνατότητες για την παροχή αποτελεσματικής προστασίας στις χώρες του πρώτου ασύλου; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για περαιτέρω ευκαιρίες επανεγκατάστασης στην Ευρώπη;

Η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η εδραίωση της δημοκρατίας είναι κεντρικοί στόχοι της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ. Επομένως, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του υποβάθρου βάσει του οποίου ασκεί η ΕΕ τις σφαιρικές εξωτερικές πολιτικές της για το άσυλο και τη μετανάστευση. Σε μια προσπάθεια για περαιτέρω προώθηση της σημασίας τους, ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και του κράτους δικαίου καθώς και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και των θεμελιωδών ελευθεριών ορίσθηκε ως κεφαλαιώδες στοιχείο του προγράμματος Aeneas που εγκρίθηκε το Μάρτιο του 2004 και προσφέρει ενίσχυση σε τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου.

Ειδικότερα για το άσυλο, υποστηρίζω την ισορροπημένη προσέγγιση που ακολουθεί η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της του Ιουνίου 2004 σχετικά με τη «βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες λύσεις», η οποία εκθέτει το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βελτίωση του διεθνούς καθεστώτος προστασίας, σε απόλυτη σύμπραξη με τις χώρες της περιοχής. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται αφενός στην καλύτερη διαχείριση της πρόσβασης, στην επικράτεια των κρατών μελών, προσώπων που χρειάζονται διεθνή προστασία και αφετέρου στην ενίσχυση της ικανότητας προστασίας των περιοχών προέλευσης, έτσι ώστε οι πρόσφυγες να μπορούν να έχουν ταχεία πρόσβαση σε αποτελεσματική προστασία όσο το δυνατότερο εγγύτερα στις ανάγκες τους, κάτι που μειώνει την ανάγκη για άτακτες δευτερογενείς μετακινήσεις.

Συμμερίζομαι την άποψη που εκφράζεται στην ανακοίνωση ότι η καλύτερη μέθοδος είναι να καθιερωθούν προγράμματα περιφερειακής προστασίας της ΕΕ με μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας στις προκείμενες περιοχές. Στόχος είναι να εξευρεθούν τρόποι με τους οποίους η ΕΕ μπορεί να βελτιώσει και τελικά ακόμη και να λύσει καταστάσεις προσφύγων που χρονίζουν. Τα προγράμματα αυτά είναι πρακτικά, λειτουργικά και αποβλέπουν στο να επιφέρουν αλλαγές επιτόπου. Η παρούσα Επιτροπή έχει αναφέρει ότι θα έβλεπε την ανάγκη να συντάξει ένα πιλοτικό πρόγραμμα περιφερειακής προστασίας της ΕΕ σε σχέση με μια κατάσταση προσφύγων που έχει εντοπίσει η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και σε διαβούλευση με το Συμβούλιο, με πρόγραμμα δράσης έως τον Ιούλιο του 2005 και πλήρες πρόγραμμα περιφερειακής προστασίας έως τον Δεκέμβριο του 2005. Προτίθεμαι να τηρήσω αυτό το πρόγραμμα εργασίας. Η ανακοίνωση του Ιουνίου 2004 προτείνει επίσης ένα κοινοτικής εμβέλειας Σύστημα Επανεγκατάστασης το οποίο θα πρέπει να αποτελέσει σημαντικό τμήμα του προγράμματος περιφερειακής προστασίας της ΕΕ. Το σύστημα αυτό, το οποίο θα εφαρμόζεται όπου αρμόζει, θα μπορούσε να βοηθήσει να εξασφαλιστεί η τακτικότερη και η ελεγχόμενη είσοδος στην ΕΕ ατόμων που έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας και θα ήταν ευέλικτο και προσαρμοζόμενο στην εκάστοτε κατάσταση. Η παρούσα Επιτροπή έχει υπογραμμίσει την ανάγκη να διατυπωθεί πρόταση για ένα τέτοιο σύστημα έως τον Ιούλιο του 2005, και υποστηρίζω πλήρως αυτό τον στόχο.

19. Ποια μέτρα προτίθεσθε να λάβετε ώστε να τεθούν προτεραιότητες στην παρακολούθηση των κρατών μελών όσον αφορά την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους να εφαρμόσουν τους κοινοτικούς νόμους για το άσυλο που έχουν εγκριθεί μέχρι σήμερα; Προτίθεσθε να λάβετε προδραστικά μέτρα εντός των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της

δικαστικής οδού, όταν είναι αναγκαίο, κατά κρατών μελών τα οποία δεν πληρούν ορθά τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τη μεταφορά και την εφαρμογή κοινοτικών οδηγιών; Στις περιπτώσεις όπου η παρακολούθηση αποκαλύπτει ανεπάρκειες και κενά στο υφιστάμενο κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την προστασία και το άσυλο των προσφύγων, προτίθεσθε να χρησιμοποιήσετε το δικαίωμα πρωτοβουλίας της Επιτροπής προτείνοντας τροποποιήσεις ή νέους νόμους για την κάλυψη αυτών των κενών;

Προσδίδω μέγιστη σημασία στην παρακολούθηση των εκτελεστικών μέτρων των κρατών μελών στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου. Πιστεύω ότι είναι απαραίτητη η αυξημένη διαφάνεια. Προς τούτο, προτίθεμαι να χρησιμοποιήσω δύο διαφορετικές προσεγγίσεις.

Η πρώτη θα είναι μια πραγματικά προορατική προσέγγιση. Η Επιτροπή θα διοργανώνει και θα προεδρεύει σε σειρά συνεδριάσεων - επιτροπές επαφών - με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών για να τους βοηθήσει να εφαρμόσουν σωστά τη νομοθεσία και να αντιμετωπίζουν ζητήματα ερμηνείας καθώς αυτά θα ανακύπτουν. Η ίδρυση των επιτροπών επαφών, που θα είναι μία για κάθε βασικό νομικό μέσο, θα προσφέρει στα κράτη μέλη και την Επιτροπή μια διαρθρωτική βάση για συζήτηση πρακτικών λύσεων στα προβλήματα της υλοποίησης. Η προσέγγιση αυτή είναι προσανατολισμένη στο να βοηθήσει τα κράτη μέλη όσο το δυνατό περισσότερο στην υλοποίηση και εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Κατά συνέπεια οι επιτροπές θα συνεδριάζουν τακτικά πριν από την εκπνοή της προθεσμίας για υλοποίησης, καθώς και μετά προκειμένου να συζητούν ζητήματα ερμηνείας και να επεξεργάζονται μια πιο συντονισμένη προσέγγιση.

Δεύτερον, θα εξασφαλίσω ότι η Επιτροπή υπό τον ρόλο του θεματοφύλακα των συνθηκών θα παρακολουθεί αυστηρά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της εθνικής νομοθεσίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου. Θα ακολουθηθούν οι καθιερωμένες διαδικασίες για επαλήθευση της σωστής υλοποίησης των νομοθετικών μηχανισμών. Εάν αποδειχθεί σοβαρή παραβίαση από κράτος μέλος δεν θα διστάσω να προτείνω να κινήσει η Επιτροπή διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου των ΕΚ. Πιστεύω επίσης ότι η παρούσα Επιτροπή είχε δίκιο όταν αποφάσισε φέτος το καλοκαίρι να κινήσει διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου των ΕΚ για 14 περιπτώσεις μη μεταφοράς οδηγιών στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου.

Μπορώ επίσης να σας διαβεβαιώσω ότι εάν η παρακολούθηση αποκαλύψει σοβαρές ελλείψεις και κενά στη νομοθεσία περί ελαχίστων προτύπων που έχει εγκριθεί βάσει του άρθρου 63, θα χρησιμοποιήσω το δικαίωμα πρωτοβουλίας της Επιτροπή για να προτείνω τροπολογίες.

20. Ποια μέτρα έχει κατά νου ο Επίτροπος για την ενίσχυση των κοινών εξωτερικών συνόρων της Ένωσης; Πώς βλέπει το ρόλο ανάπτυξης της Υπηρεσίας Ελέγχου των Συνόρων, και ποιες είναι οι απόψεις του σχετικά με τον πιθανό μελλοντικό ρόλο υπηρεσιών για τον έλεγχο τόσο των θαλάσσιων συνόρων όσο και των συνόρων εναέριας κυκλοφορίας;

Έχω την προσδοκία ότι η Υπηρεσία θα αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο μιας πραγματικά ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ήθελα να τονίσω ότι η Υπηρεσία καθαυτή είναι ένα μέτρο που έχει στόχο να

βελτιώσει και ενισχύσει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και της Κοινότητας σε αυτά τα σημαντικά καθήκοντα. Στο πλαίσιο αυτό, φυσικά, πιστεύω ότι θα ήταν χρήσιμο να αναπτύξει η Υπηρεσία συνεργασία με τις εθνικές αρχές τις αρμόδιες για τους ελέγχους ασφαλείας και τους τελωνειακούς ελέγχους. Όσο για τον ενδεχόμενο μελλοντικό ρόλο υπηρεσιών για τον έλεγχο των θαλάσσιων συνόρων και των συνόρων εναέριας κυκλοφορίας, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η Υπηρεσία έχει αρμοδιότητα για όλα τα εξωτερικά σύνορα. Η Υπηρεσία θα συγκροτήσει ορισμένους ειδικούς κλάδους που θα είναι αρμόδιοι για τα χερσαία, τα εναέρια και τα θαλάσσια σύνορα, και οι οποίοι μεταξύ άλλων θα είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων. Επομένως δεν υπάρχει ανάγκη να ιδρυθούν περαιτέρω υπηρεσίες που θα έχουν ως ειδική αποστολή τη διαχείριση των θαλάσσιων και εναέριων συνόρων.

Η Επιτροπή αυτή τη στιγμή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να ετοιμάσει τη φάση υλοποίησης της Υπηρεσίας, η οποία αναμένεται να αναλάβει τις αρμοδιότητές της από τις αρχές του 2005. Ωστόσο, κατά τα δύο πρώτα χρόνια, μέχρι να τεθούν σε ισχύ οι επόμενες δημοσιονομικές προοπτικές το 2007, θα είναι μια περίοδος «προθέρμανσης» για την Υπηρεσία, η οποία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να διερευνηθούν οι τρόποι για να βελτιωθεί η συνεργασία σχετικά με τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι βρίσκονται παράνομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η θέση σε ισχύ των νέων δημοσιονομικών προοπτικών από το 2007 και μετά πρέπει επίσης να σηματοδοτήσει μια νέα φάση στην ανάπτυξη μεγαλύτερης αλληλεγγύης και επιμερισμού βαρών σε κοινοτικό επίπεδο στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Στο πλαίσιο αυτό, ένα τμήμα των αυξημένων χρηματοδοτικών μέσων για τα θέματα δικαιοσύνης, ελευθεριών και ασφάλειας πρέπει να διοχετευθεί στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων και στην εντατικοποίηση των επιχειρήσεων της Υπηρεσίας Ελέγχου των Συνόρων, προς αμοιβαίο όφελος όλων των κρατών μελών. Σε αυτό το μελλοντικό στάδιο, θα μπορούσαν να εξετασθούν ενδεχόμενα νέα καθήκοντα για την Υπηρεσία (π.χ. εκτέλεση αξιολογήσεων Σένγκεν και διαχείριση συστημάτων πληροφορικής μεγάλης κλίμακας). Πράγματι, η ανακοίνωση για τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007 – 2013 της 14ης Ιουλίου 2004 καθιστά σαφές ότι θα εξετασθεί το σκόπιμο της χρήσης της Υπηρεσίας ως σημείο συντονισμού έτσι ώστε να εξασφαλίζεται συντονισμός μεταξύ όλων των βασικών φορέων που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των συνόρων.

21. Πώς προτίθεται να εργασθεί η Επιτροπή με τα κράτη μέλη και το συντονιστή κατά της τρομοκρατίας ώστε να εξασφαλισθεί ότι η ΕΕ εφαρμόζει αυτό που έχει ήδη αποφασίσει ότι θα πράξει; Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Επιτροπή για να εργασθεί αποτελεσματικά ώστε να εξασφαλισθεί η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών καθώς και μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, κυρίως των ΗΠΑ; Προτίθεται η Επιτροπή να λάβει υπόψη τα προβλήματα τρομοκρατίας σε όλες τις πολιτικές της και να αναπτύξει μια συνεκτική προσέγγιση που θα αντιμετωπίζει αυτό το ζήτημα τόσο από εσωτερικής όσο και από εξωτερικής πλευράς; Ποια μέτρα έχει κατά νου ο ορισθείς Επίτροπος για τη βοήθεια των θυμάτων της τρομοκρατίας;

Θα πρότεινα να συνεχίσει η Επιτροπή να συνεισφέρει ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου, σε στενή συνεργασία με τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου/Υπατο Εκπρόσωπο ΚΕΠΠΑ και

τον συντονιστή αντιμετώπισης της τρομοκρατίας του Συμβουλίου. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην υλοποίηση των μέτρων που περιέχονται στο πρόγραμμα δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, το οποίο προσδιορίζει περισσότερες από 100 δράσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αντιμετώπιση των συνεπειών της και προστασία καίριων υποδομών. Πληροφορούμαι ότι ο κ. de Vries και οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν συμφωνήσει σχετικά με τους πρακτικούς όρους εκτέλεσης της εργασίας κατά τους προσεχείς μήνες. Η διυπηρεσιακή ομάδα της Επιτροπής που συντονίζεται από την Γενική Διεύθυνσή μου θα εκπονήσει εκθέσεις για τα τρία αυτά θέματα. Το Συμβούλιο θα βοηθήσει στην ενοποίησή τους σε μια ενιαία έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου. Περισσότερο μακροπρόθεσμα, η Επιτροπή πρέπει επίσης να εστιαστεί στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της τρομοκρατίας.

Γενικότερα, για το συντονισμό της εσωτερικής και της εξωτερικής δράσης, η Επιτροπή έχει ήδη συγκροτήσει μια ομάδα εργασίας υψηλού επιπέδου μεταξύ των γενικών διευθυντών της, έργο της οποίας είναι να εξασφαλίζει τη συνοχή στις πολιτικές μας. Θα συνεργαστώ στενά με τον Επίτροπο τον αρμόδιο για τις εξωτερικές σχέσεις και με τους άλλους συναδέλφους μου για το σκοπό αυτό. Έχουν αναπτυχθεί διάφοροι μηχανισμοί για την πλήρη ενσωμάτωση της καταπολέμησης της τρομοκρατίας στις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ. Οι συμφωνίες με τρίτες χώρες προσφέρουν το πλαίσιο για συνολικές στρατηγικές που βοηθούν στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της τρομοκρατίας. Κατά συνέπεια, οι νέες συμφωνίες συστηματικά περιλαμβάνουν ρήτρες καταπολέμησης της τρομοκρατίας οι οποίες προβλέπουν ειδική τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Η αναπτυξιακή βοήθεια και ο πολιτικός διάλογος έχουν επίσης σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν.

Όσον αφορά τη συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες, επιτρέψτε μου να αναφέρω τις δύο συμφωνίες ΕΕ-Europol και τις συμφωνίες ΕΕ-ΗΠΑ για την αμοιβαία νομική συνδρομή και την έκδοση προσώπων. Οι δύο τελευταίες συμφωνίες ιδιαίτερα, αντιπροσωπεύουν ένα ιστορικό προηγούμενο και καταδεικνύουν τη δύναμη της διατλαντικής αλληλεγγύης, ιδίως προκειμένου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η συνεχιζόμενη συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες θα εξασφαλισθεί μέσω των διαφόρων βημάτων διαλόγου ΕΕ-ΗΠΑ στο πλαίσιο της νέας διατλαντικής ατζέντας. Ο διάλογος πολιτικής ΕΕ-ΗΠΑ για τα σύνορα και την ασφάλεια των μεταφορών, που πρόσφατα εγκαθιδρύθηκε και που συμπροεδρεύεται από τον γενικό διευθυντή μου, αποτελεί καλό παράδειγμα εστιασμένης συνεργασίας.

Η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την κοινή φροντίδα για τους πολίτες μας που πέφτουν θύματα της τρομοκρατίας. Χαιρετίζω θερμά την υποστήριξη που έδωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα θύματα της τρομοκρατίας υπό τη μορφή νέου κονδυλίου του προϋπολογισμού για την υλοποίηση ενός πιλοτικού σχεδίου. Η Επιτροπή αυτή τη στιγμή εξετάζει τις προτάσεις που έχουν υποβληθεί. Μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της Μαδρίτης το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι θα διατεθούν κεφάλαια από τον προϋπολογισμό του 2004 επειγόντων στην υποστήριξη των θυμάτων της τρομοκρατίας. Δεσμεύομαι να εξετάσω τρόπους για την επέκταση της χρήσης του μηχανισμού αλληλεγγύης ώστε να προσφέρεται αποζημίωση στα θύματα τρομοκρατίας. Το Κοινοβούλιο πρέπει να ενημερώνεται τακτικά.

22. Δεσμεύεται η Επιτροπή να αναπτύξει ένα ευρωπαϊκό σχέδιο ασφάλειας με βάση σχέδια ασφάλειας των κρατών μελών περιορίζοντας παράλληλα τις

<u>άμεσες παρεμβάσεις της τόσο στο επίπεδο των θεσμικών οργάνων όσο και στο επίπεδο των Υπηρεσιών (Europol, Eurojust και η μελλοντική ευρωπαϊκή εισαγγελική αρχή) σε ό,τι είναι αυστηρά απαραίτητο; Δεσμεύεται η Επιτροπή να θέσει σε λειτουργία δίκτυα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών για τους σκοπούς της ασφάλειας (για παράδειγμα με ένα ευρωπαϊκό ποινικό μητρώο) εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι όταν πρόκειται για συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών πληροφοριών αυτή αναπτύσσεται τόσο υπό το δημοκρατικό έλεγχο του ΕΚ όσο και υπό τον έλεγχο των εθνικών κοινοβουλίων και των ευρωπαίων δικαστών; Δεσμεύεται η Επιτροπή να εξασφαλίσει το συντομότερο δυνατόν μια νομική βάση και μια αποτελεσματική ενημέρωση/συμμετοχή του ΕΚ κυρίως κατά τον καθορισμό προγραμμάτων έρευνας στον τομέα της ασφάλειας για τα οποία διατίθενται πολλά εκατομμύρια ευρώ (PASR-2004);</u>

Συμφωνώ ότι, ως τμήμα της απάντησης στις τρομοκρατικές επιθέσεις της Μαδρίτης νωρίτερα φέτος, η ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού σχεδίου ασφαλείας είναι μια ιδέα που αξίζει προσοχή. Η ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ευρωπαϊκού σχεδίου ασφαλείας ασφαλώς θα στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις συνεισφορές των κρατών μελών. Είμαι ωστόσο πεπεισμένος ότι ο μερισμός πληροφοριών και η κατανόηση της εγκληματικής απειλής σε ενωσιακό επίπεδο έχει κεφαλαιώδη σημασία. Δεδομένου ότι η Europol βρίσκεται στη μοναδική θέση να μπορεί να αναλύει πληροφορίες και από τα 25 κράτη μέλη, έχει να διαδραματίσει κεφαλαιώδη ρόλο. Έχοντας τούτο κατά νου, ένας από τους βασικούς στόχους μου θα είναι η ανάπτυξη της έννοιας της επιβολής του νόμου βάσει συλλογής πληροφοριών, προκειμένου να δοθεί στο Συμβούλιο η δυνατότητα να λαμβάνει τις αποφάσεις του με βάση ακριβείς, στρατηγικές και επιχειρησιακές αξιολογήσεις που θα πραγματοποιεί η Europol. Και η Eurojust έχει να διαδραματίσει κεφαλαιώδη ρόλο εδώ. Ωστόσο, δεν τρέφω ιδέες αντικατάστασης των εθνικών φορέων επιβολής του νόμου είτε από την Europol είτε από την Eurojust. Για μένα, ο ρόλος τους είναι σημαντικός αλλά συμπληρωματικός.

Η ενισχυμένη ανταλλαγή πληροφοριών έχει κεφαλαιώδη σημασία. Πιστεύω ότι η απροθυμία των κρατών μελών για πλήρη ανταλλαγή πληροφοριών οφείλεται στην έλλειψη αμοιβαίας εμπιστοσύνης και στην έλλειψη μιας κοινής ευρωπαϊκής αντίληψης για μια κοινή απειλή. Υπάρχει ανάγκη για μια ευρωπαϊκή πολιτική πληροφοριών η οποία θα εξασφαλίζει τη σωστή ισορροπία μεταξύ, αφενός, της ενίσχυσης όλων των απαραίτητων μέσων προκειμένου οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου να καταπολεμούν την τρομοκρατία και το σοβαρό έγκλημα έχοντας τη βεβαιότητα ότι μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες με εμπιστοσύνη, και από την άλλη πλευρά να εξασφαλισθεί η απαραίτητη προστασία των δεδομένων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των δικαστικών και των κοινοβουλευτικών ελέγχων. Η διατήρηση μιας τέτοιας ισορροπίας θα είναι καθοδηγητική αρχή για μένα. Η ίδια αρχή πρέπει επίσης να εμπνέει τη μελλοντική εργασία για την αλληλοσύνδεση των βάσεων δεδομένων για τα ποινικά μητρώα και των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας.

Θεωρώ ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τη θέση του σε αυτό τον τομέα.

Η προπαρασκευαστική δράση για την έρευνα στον τομέα της ασφάλειας στην Ευρώπη (PASR), η οποία όπως γνωρίζετε δεν απαιτεί νομική βάση, άρχισε το 2004 και σχεδιάζεται να συνεχιστεί έως το 2006. Προορίζεται να προετοιμάσει το δρόμο για το «Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ερευνών ασφάλειας» (ESRP), που θα χρηματοδοτείται από την Κοινότητα και που προγραμματίζεται να δρομολογηθεί το 2007. Η προπαρασκευαστική δράση εκπονήθηκε ύστερα από ευρεία διαβούλευση με τους συμμέτοχους, μεταξύ των οποίων και εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Για το μέλλον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να συμπεριληφθεί καλύτερα στον έλεγχο αυτής της δράσης. Θα συνεργαστώ στενά με τον συνάδελφό μου τον αρμόδιο για την έρευνα στον τομέα της ασφάλειας και θα υποστηρίξω την ένταξη του ευρύτερου προγράμματος ESRP (2007-2013) στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠ 7).

23. Δεσμεύεται ο Επίτροπος να προωθήσει αυξημένα πρότυπα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων σε κάθε τομέα παρέμβασης της ΕΕ, μέσω της αναθεώρησης των στρατηγικών συστηματικής και δυσανάλογης συλλογής προσωπικών δεδομένων ιδιωτών (όπως αναφέρεται στο ψήφισμα του ΕΚ της 31/03/04); Δεσμεύεται ο Επίτροπος να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν πρόταση απόφασης-πλαισίου που θα καθορίζει τους κανόνες προστασίας των δεδομένων για τον τρίτο πυλώνα και θα προβλέπει ως ευρωπαϊκή αρχή μια επιτροπή η οποία θα αποτελείται από τις εθνικές αρχές (οι οποίες συνέρχονται σε κοινοτικό επίπεδο στο πλαίσιο της ομάδας που προβλέπεται από το άρθρο 29 της οδηγίας 95/46);

Στόχος μου είναι να επιτύχω την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των θεμιτών απαιτήσεων της επιβολής του νόμου και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής, σύμφωνα με τις συνθήκες και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Ήδη υπάρχουν υψηλά ευρωπαϊκά πρότυπα για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων, και ιδίως του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να εξασφαλίζει ότι οι διατάξεις αυτές τηρούνται σωστά.

Δεν μπορούμε όμως να αγνοούμε το γεγονός ότι οι απειλές της διεθνούς τρομοκρατίας και της εγκληματικότητας έχουν αναδειχθεί σε σημαντικό πρόβλημα ασφαλείας. Η δήλωση του Συμβουλίου για την τρομοκρατία της 25ης Μαρτίου 2004 καλούσε σε δράση για την συγκέντρωση και διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών. Η επίτευξη αυτού του στόχου σημαίνει να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την διάθεση των σχετικών και απαραίτητων δεδομένων και πληροφοριών στις αρχές επιβολής του νόμου της ΕΕ, με βάση κοινά πρότυπα συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων προστασίας των δεδομένων.

Η ΕΕ έχει καθήκον να προωθεί τη σταθερότητα και την ασφάλεια πέρα από τα σύνορά μας. Αλλά και εδώ, όπως και στις εσωτερικές πολιτικές μας, η συλλογή προσωπικών δεδομένων πρέπει να μην είναι δυσανάλογη και πρέπει να εξισορροπείται από τις απαραίτητες διασφαλίσεις.

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τρίτο πυλώνα αποτελεί προτεραιότητα. Η σύνταξη νομοθετικής πρότασης που εκθέτει τα σχετικά πρότυπα βρίσκεται στο πρόγραμμα

εργασίας και το νομοθετικό πρόγραμμα της Επιτροπής για το 2004. Γενικός κανόνας δεν υπάρχει, δεδομένου ότι η οδηγία 95/46/ΕΚ δεν έχει εφαρμογή στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από αρχές επιβολής του νόμου για τους σκοπούς του τίτλου VI της ΣΕΕ. Πρέπει να στηριχτούμε στους ειδικούς κανόνες προστασίας δεδομένων του Σένγκεν, της Europol, της Eurojust και του συστήματος τελωνειακών πληροφοριών. Οι προτάσεις στον τομέα αυτόν πρέπει να αναπτυχθούν σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη και με την Europol και την Eurojust.

Πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της δημιουργίας μιας ειδικής αρχής και της ομάδας εργασίας του άρθρου 29, η οποία συγκροτήθηκε βάσει της οδηγίας 95/46/ΕΚ και η οποία δεν έχει εποπτικό αλλά συμβουλευτικό χαρακτήρα. Πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία με τις εθνικές αρχές.

24. Στις 31.3.2004 το Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του σχετικά με το θέμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των επιβατών αεροπλάνων, κάλεσε την Επιτροπή να παγώσει τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην καθιέρωση μιας ευρωπαϊκής κεντρικής διαχείρισης των δεδομένων που περιλαμβάνονται στους φακέλους των επιβατών αεροπλάνων. Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε να προσφύγει κατά της απόφασης της Επιτροπής και κατά της συμφωνίας που έχει συνάψει το Συμβούλιο. Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή συνεχίζει τις διαπραγματεύσεις της σε επίπεδο ICAO, προφανώς αποσκοπώντας να παρακάμψει με πολυμερή απόφαση αυτό που θα μπορούσε να μπλοκαρισθεί στο επίπεδο της διμερούς συμφωνίας ΕΕ/ΗΠΑ. Ο υποψήφιος Επίτροπος δεν θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αναβάλει αυτές τις διαπραγματεύσεις στο επίπεδο του ICAO τουλάχιστον έως ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί των ζητημάτων που έθεσε το ΕΚ; Δεν θεωρεί αναγκαίο ότι θα πρέπει να γίνονται σεβαστές αφενός η αρχή της έντιμης συνεργασίας μεταξύ θεσμικών οργάνων και αφετέρου ο δεσμός εμπιστοσύνης που πρέπει να χαρακτηρίζει τις σχέσεις μεταξύ ΕΚ και Επιτροπής;

Έχω επίγνωση του γεγονότος ότι υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ του Κοινοβουλίου αφενός και της Επιτροπής και του Συμβουλίου αφετέρου σχετικά με την απόφαση για το ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας και τη διεθνή συμφωνία για τη μεταφορά δεδομένων PNR στις Ηνωμένες Πολιτείες, ένα θέμα που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου των ΕΚ. Εννοείται ότι η Επιτροπή δεν πρόκειται να κάνει κάτι που θα μπορούσε να προκαταλάβει τη μελλοντική απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση αυτή.

Αν και δεν πρόκειται για τομέα που βρίσκεται υπό την άμεση ευθύνη του Επιτρόπου του αρμόδιου για τη δικαιοσύνη, την ελευθερία και την ασφάλεια, πιστεύω ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να μείνει απομονωμένη από τις εξελίξεις που συντελούνται σε άλλα βήματα όπως το ICAO. Τα κράτη μέλη μας συγκαταλέγονται ανάμεσα στα περίπου 188 συμβαλλόμενα μέρη του ICAO. Είναι επίσης προς το συμφέρον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υποστηρίζεται στις τρέχουσες συζητήσεις στο πλαίσιο του ICAO.

Τούτου λεχθέντος, μαζί με τους συναδέλφους μου που είναι αρμόδιοι για τις μεταφορές και την εσωτερική αγορά, θα επιδιώξω να εξασφαλίσω ότι οι πρωτοβουλίες ή οι δραστηριότητες της

Επιτροπής θα λαμβάνουν υπόψη σημαντικά θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος όπως η ασφάλεια απέναντι στην τρομοκρατία και σε άλλες σοβαρές απειλές ενώ ταυτόχρονα θα περιορίζουν στο απολύτως ελάχιστο τον αντίκτυπο στα δικαιώματα των επιβατών και στις αεροπορικές εταιρείες.

25. Δεσμεύεται ο Επίτροπος να προωθήσει μέσω κατάλληλων πρωτοβουλιών μια καλύτερη ποιότητα στην Ευρώπη όσον αφορά τη δικαιοσύνη, τόσο αστική (πέραν των διασυνοριακών υποθέσεων) όσο και ποινική, προβλέποντας ειδικότερα τις ελάχιστες εγγυήσεις για τους υπόδικους έτσι ώστε να ξεπερασθούν όλες οι επιφυλάξεις των κρατών μελών στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και άλλων μέτρων στο θέμα της αμοιβαίας αναγνώρισης;

Ναι. Όσον αφορά το αστικό δίκαιο, πρόκειται για ένα τομέα όπου η δράση της Κοινότητας μπορεί να ανταποκριθεί απευθείας στις καθημερινές ανησυχίες των πολιτών. Η πραγματικότητα όπως τη βλέπω εγώ είναι ότι η πρωταρχική ευθύνη βρίσκεται στα ίδια τα κράτη μέλη, αλλά ότι τα εθνικά συστήματα δικαιοσύνης δεν μπορούν και δεν εργάζονται ανεξάρτητα το ένα από το άλλο μέσα σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς εσωτερικά σύνορα, όπου άνθρωποι και κεφάλαια μπορούν να μετακινούνται ελεύθερα. Η πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι να προσφέρει μια αποτελεσματική συνάρθρωση ανάμεσα σ' αυτά τα συστήματα, εξασφαλίζοντας ότι ικανοποιούν τα υψηλότερα δυνατά ποιοτικά πρότυπα όταν καλούνται να λειτουργήσουν από κοινού. Προτίθεμαι να ολοκληρωθεί η εργασία σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση και να επεκταθεί σε νέους τομείς και παράλληλα να προχωρήσει η σταδιακή άρση του «exequatur». Επίσης, θα προσπαθήσω να εξασφαλίσω την αποτελεσματική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων.

Όσον αφορά τα ποινικά θέματα, και ιδίως τα δικαιώματα του κατηγορουμένου, είμαι αποφασισμένος να συνεχίσω την ανάπτυξη μιας πολιτικής για την υλοποίηση της δέσμευσης του Ταμπέρε σχετικά με την εξεύρεση μέτρων για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και με παράλληλη προστασία των ελευθεριών και των νομικών δικαιωμάτων των ατόμων. Οι δικονομικοί κανόνες πρέπει να προσφέρουν ισοδύναμες εγγυήσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι που τα κράτη μέλη να έχουν εμπιστοσύνη το ένα στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης του άλλου, κάτι που είναι απαραίτητο εάν θέλουμε να λειτουργήσουν με σωστό τρόπο εργαλεία όπως το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης. Θα ήθελα να δω το Συμβούλιο να εγκρίνει την υφιστάμενη πρόταση για οδηγία πλαίσιο σχετικά με ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις ποινικές διαδικαστικές διαδικασίες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στη συνέχεια θα ήθελα να αξιοποιηθεί αυτό το βήμα με την εξέταση ελάχιστων διασφαλίσεων σχετικά με τα στοιχεία, όπως το δικαίωμα στη σιωπή και ένας κοινός ευρωπαϊκός ορισμός του τί σημαίνει μια ερήμην απόφαση. Η εργασία αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να διευκολυνθεί η λειτουργία της αμοιβαίας αναγνώρισης. Από τη στιγμή που δημιουργηθούν οι μηχανισμοί, θα συνιστούσα ορθή αξιολόγηση ώστε να εξασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη δεν ενστερνίζονται απλώς στα λόγια το ιδεώδες των κατάλληλων διασφαλίσεων, αλλά και τις εφαρμόζουν πλήρως επιτόπου.

26. Πώς προτίθεσθε να εξασφαλίσετε ότι η προτεινόμενη Υπηρεσία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα είναι ένας αποτελεσματικός μηχανισμός για την παρακολούθηση της τήρησης σε ολόκληρη την Ευρώπη των

<u>υψηλότερων δυνατών επιπέδων ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορούμενων σε ποινικές υποθέσεις;</u>

Προτίθεμαι να πράξω οτιδήποτε είναι απαραίτητο για να υλοποιηθεί η απόφαση για επέκταση της εντολής του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρατήρησης Ρατσισμού και Ξενοφοβίας ώστε να μετατραπεί σε Υπηρεσία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως αποφάσισαν οι εκπρόσωποι των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Γνωρίζω ότι η παρούσα Επιτροπή δρομολογεί δημόσια συζήτηση με όλους τους συμμετόχους σχετικά με τη μελλοντική Υπηρεσία. Υποστηρίζω ένθερμα αυτή την προσέγγιση για ένα τόσο σημαντικό και ευαίσθητο έργο. Αυτή η δημόσια συζήτηση - στην οποία και εγώ θα συμμετάσχω ενεργητικά - θα επιτρέψει στην επόμενη Επιτροπή να προτείνει τα καθήκοντα και τις ευθύνες της νέας Υπηρεσίας. Κατά τη γνώμη μου η Υπηρεσία πρέπει να γίνει βασικός παράγοντας στην Ένωση με στόχο την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, αποφεύγοντας οποιαδήποτε αλληλοκάλυψη με έργο το οποίο ήδη γίνεται πολύ αποτελεσματικά από άλλα Όργανα, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης. Βασικά ζητήματα είναι η ανεξαρτησία της Υπηρεσίας τόσο από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, όσο και από τα κράτη μέλη, αλλά και από ΜΚΟ· η χορήγηση επαρκών πόρων από πλευράς προϋπολογισμού και στελέχωσης· η συγκέντρωση αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων· μια πλατφόρμα ανταλλαγής καλής πρακτικής μεταξύ κρατών μελών· η έκδοση γνωμοδοτήσεων που θα βοηθούν τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη - και ιδίως τους νομοθέτες - να ασκούν τις αρμοδιότητές τους.

Όσον αφορά τα υψηλά πρότυπα, ιδίως για τα δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων, είμαι αποφασισμένος να υποστηρίξω την έγκριση της υφιστάμενης πρότασης της Επιτροπής για απόφαση-πλαίσιο σχετικά με ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις ποινικές διαδικασίες. Οι ειδικές προτάσεις περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το δικαίωμα σε νομική συμβουλή, το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση για τους μη αυτόχθονες κατηγορουμένους και το δικαίωμα σε ειδικά μέτρα για πρόσωπα που δεν μπορούν να κατανοήσουν ή να παρακολουθήσουν τις διαδικασίες. Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης ένα τμήμα για την αξιολόγηση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης και επιτρέπει στα κράτη μέλη να διατηρήσουν υψηλότερα επίπεδα προστασίας όπου αυτά ήδη υπάρχουν. Ο μηχανισμός για την αξιολόγηση και παρακολούθηση δεν έχει ακόμη αποφασισθεί αλλά θα μπορούσε να εξετασθεί όταν συζητηθούν τα ενδεχόμενα καθήκοντα της προτεινόμενης Υπηρεσίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

27. <u>Ποιες είναι οι προτεραιότητές σας σχετικά με νέα μέσα που θα βασίζονται στην αμοιβαία αναγνώριση; Η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να βασίζεται σε μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, και τι προτίθεσθε να πράξετε προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη; Συγκεκριμένα, ποια θα είναι η πολιτική σας στην ανάπτυξη της δικαστικής κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο;</u>

Θεωρώ ότι το πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης, που εγκρίθηκε το 2000 αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα επόμενα χρόνια.

Προκειμένου να υλοποιηθεί σε θέματα αστικού δικαίου, πρώτη μου προτεραιότητα θα είναι να οριστικοποιηθεί η «Ατζέντα του Τάμπερε» που παρουσιάζει προτάσεις για υποχρεώσεις διατροφής και μικρές αξιώσεις το ταχύτερο δυνατό. Στη συνέχεια, θα ήθελα να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης σε δύο τομείς: διαθήκες, κληρονομιές και ιδιοκτησιακές πλευρές του οικογενειακού δικαίου και, δεύτερον, αξιολόγηση του πώς λειτουργούν νομικά μέσα που έχουν ήδη εγκριθεί, και ιδίως οι κανονισμοί Βρυξέλλες Ι και Βρυξέλλες ΙΙ. Τούτο θα επέτρεπε να βελτιωθούν και θα διευκόλυνε τη σταδιακή άρσητου «exequatur».Από την άποψη αυτή, θα είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν επικουρικά μέτρα, όπως ορισμένες διαδικαστικές εγγυήσεις, προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, προτίθεμαι να διερευνήσω σε ποιους τομείς, πέρα από εκείνου που καλύπτονται από το πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης, θα απαιτηθούν κανόνες αμοιβαίας αναγνώρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για παράδειγμα, πιστεύω ότι οι πολίτες και οι οικονομικοί φορείς θα επωφεληθούν επίσης από την επέκταση της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ιδιωτικά και δημόσια έγγραφα, έτσι ώστε αυτά να μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα μέσα στην εσωτερική αγορά.

Όσον αφορά τα ποινικά θέματα, πιστεύω ότι το πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης πρέπει να ενημερωθεί. Στην προδικαστική φάση, μέσα που βασίζονται στην αμοιβαία αναγνώριση πρέπει να διευκολύνουν την εξεύρεση στοιχείων. Στην φάση μετά τη δίκη, πρέπει να δημιουργηθεί ένα σφαιρικό σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης των τελικών αποφάσεων έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η διαμεθοριακή εκτέλεση των αποφάσεων. Το σύστημα αυτό πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός ποινικού μητρώου για τις καταδίκες και τις στερήσεις δικαιωμάτων. Επιπλέον, πρέπει να συνεχιστούν οι εργασίες σχετικά με ένα μηχανισμό και κριτήρια για την επιλογή της αρμόδιας δικαστικής αρχής σε ποινικά θέματα.

Το Κοινοβούλιο έχει απόλυτο δίκιο να συνδέει την πρόοδο της αμοιβαίας αναγνώρισης με την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Σε μια διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, η αμοιβαία εμπιστοσύνη θα βασίζεται στην βεβαιότητα ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ έχουν πρόσβαση σε ένα δικαστικό σύστημα που ικανοποιεί υψηλά ποιοτικά πρότυπα. Η ενίσχυση των διαδικαστικών εγγυήσεων και προτύπων, η δημιουργία ενός συστήματος για αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της ποιότητας της δικαιοσύνης στην ποινική διαδικασία, καθώς και η αύξηση της δικαστικής κατάρτισης αποτελούν κεντρικά στοιχεία από αυτή την άποψη. Για το λόγο αυτό πρέπει να αξιοποιήσουμε πλήρως το «πρόγραμμα ανταλλαγών για δικαστικές αρχές» που δημιουργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για το 2004 και το 2005.

28. <u>Πώς σκοπεύει η Επιτροπή να αντιδράσει στη μη υλοποίηση ή στη λανθασμένη υλοποίηση της απόφασης πλαισίου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως εκ μέρους ορισμένων κρατών μελών; Προτίθεσθε να δεσμεύσετε την Επιτροπή να προχωρήσει, όσο το δυνατόν συντομότερα και όσο το δυνατόν πιο φιλόδοξα, στην προσέγγιση των ορισμών των εγκλημάτων και των ποινών για αδικήματα που αναφέρονται στα Συμπεράσματα του Τάμπερε και στο σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης;</u>

Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες θα μεριμνούσα να υποβάλει έκθεση η Επιτροπή σχετικά με τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Συλλήψεως προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πριν από το τέλος του έτους. Παρά ορισμένες αντικρουόμενες διατάξεις ή ανακρίβειες που ίσως υπάρχουν στην εκτελεστική νομοθεσία, και οι οποίες φυσικά θα εντοπίζονται στην έκθεση, από τις τρέχουσες πληροφορίες για την πρακτική λειτουργία του

Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης προκύπτει ότι το νέο σύστημα λειτουργεί καλά και αντιπροσωπεύει πραγματική βελτίωση σε σύγκριση με τις προηγούμενες διαδικασίες έκδοσης προσώπων.

Σε περίπτωση μη υλοποίησης ή εσφαλμένης υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Συλλήψεως, η Επιτροπή βάσει της παρούσας συνθήκης δεν έχει δικαίωμα να ξεκινήσει διαδικασία παραβίασης και, αν υπάρχει ανάγκη, να οδηγήσει ένα κράτος μέλος ενώπιον του Δικαστηρίου των ΕΚ.

Ωστόσο, εάν υπάρχουν αποκλίνουσες ερμηνείες ή διαφωνίες μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή του μηχανισμού, η υπόθεση θα μπορούσε θαυμάσια να παραπεμφθεί στο Δικαστήριο εάν δεν εξευρεθεί διακανονισμός από το Συμβούλιο και εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να χρησιμοποιήσει αυτή τη δυνατότητα. Επίσης είναι δυνατόν να ζητηθεί από το Δικαστήριο να εκδώσει προκαταρκτική απόφαση σε μια επιμέρους περίπτωση. Η έκθεση μπορεί να προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες από την άποψη αυτή.

Μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του ΄Αμστερνταμ, σημαντικός αριθμός νομοθετικών προτάσεων για την προσέγγιση του ορισμού των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων έχουν ορισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή έχουν προταθεί αλλά εξακολουθούν να συζητούνται στο Συμβούλιο. Τούτο ισχύει ιδίως για τους περισσότερους τομείς ποινικού δικαίου που μνημονεύονται στα συμπεράσματα του Τάμπερε και στο σχέδιο συνταγματικής συνθήκης. Συμπληρωματικά σε αυτά τα επιτεύγματα, θα απαιτηθεί περαιτέρω νομοθεσία έτσι ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η καταπολέμηση της σοβαρής διαμεθοριακής εγκληματικότητας, ιδίως στους τομείς του οργανωμένου εγκλήματος, του οικονομικού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Ειδικότερα, θα πρότεινα την εναρμόνιση των συστατικών στοιχείων και των ποινών για την παραχάραξη, τις επιθέσεις εναντίον της υποδομής πληροφορικής και για διάφορες μορφές συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση.

Θα δώσω επίσης ιδιαίτερη προσοχή στην αντίδραση που θα έχει η Πράσινη Βίβλος για τις ποινές και θα εξετάσω κατά πόσον απαιτείται περαιτέρω εναρμόνιση σε ορισμένα σημεία γενικού ποινικού δικαίου, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή και διευκολυνθεί η επιβολή μιας ποινής σε διαφορετικό κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο καταλογίστηκε η ποινή.

29. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα εγκρίνει έως το τέλος του έτους τη νέα στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά (2005-2012). Νομίζετε ότι η Επιτροπή μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο φέρνοντας την πολιτική της ΕΕ πλησιέστερα στους πολίτες σε έναν τομέα όπως τα ναρκωτικά που αποτελεί ένα από τα κύρια προβλήματα της κοινωνίας; Πότε προτίθεται η Επιτροπή να υποβάλει την πρόταση για το πρώτο σχέδιο δράσης βάσει της νέας στρατηγικής; Δεν πιστεύετε ότι είναι καιρός η Επιτροπή να υιοθετήσει μια περισσότερο διαφανή και υψηλού επιπέδου προσέγγιση στον τρόπο με τον οποίο χειρίζεται ζητήματα πολιτικής για τα ναρκωτικά; Και εάν ναι, τι θα αλλάζατε στην παρούσα κατάσταση;

Συμφωνώ μαζί σας ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο προκειμένου η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έρθει πιο κοντά στους πολίτες. Τα

ναρκωτικά αποτελούν μια από τις βασικές ανησυχίες των πολιτών. Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση του Ευρωβαρόμετρου, το 76 % των πολιτών θεωρούν ότι η καταπολέμηση των ναρκωτικών πρέπει να είναι μια από τις βασικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προτίθεμαι να ενισχύσω την αντίδραση της Επιτροπής στο θέμα αυτό. Η νέα στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά που θα ισχύει για τα επόμενα οκτώ χρόνια θα εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο, πράγμα που δείχνει την υψηλή δέσμευση εναντίον αυτής της απειλής. Πρέπει όμως να μετουσιώσουμε τη δέσμευση αυτή σε απτές δράσεις. Για το λόγο αυτό, στις αρχές του 2005 η Επιτροπή αναμένεται να διατυπώσει πρόταση για το πρώτο πρόγραμμα δράσης της ΕΕ βάσει της νέας στρατηγικής.

Η Επιτροπή προτίθεται να προωθήσει το διάλογο μεταξύ παραγόντων χάραξης πολιτικής και κοινωνίας των πολιτών ιδιαίτερα σε ζητήματα όπως τα ναρκωτικά. Για το λόγο αυτό θα πρότεινα στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής του 2005 να ενσωματωθεί ένας δυναμικός διάλογος με την κοινωνία των πολιτών σε θέματα ναρκωτικών.

Συμφωνώ επίσης απολύτως ότι πρέπει να ανταποκριθούμε σε αυτή τη σαφή προσδοκία αναπτύσσοντας μια περισσότερο διαφανή και υψηλού επιπέδου προσέγγιση στο πρόβλημα των ναρκωτικών. Ο συντονισμός των πολιτικών για τα ναρκωτικά - που είναι τμήμα του χαρτοφυλακίου μου - αποτελεί κατά τη γνώμη μου πολιτική προτεραιότητα για τους εξής λόγους:

1. Οι πολίτες της ΕΕ και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, αλλά και οι τρίτες χώρες και οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει σαφώς να είναι σε θέση να έρχονται σε επαφή με μια «ενοποιημένη δομή» σε επίπεδο Επιτροπής. Τούτο, κατά πάσα πιθανότητα, θα απαιτήσει να επανεξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούμε αυτή τη στιγμή.

2. Έστω και αν ο ρόλος της ΕΕ σχετικά με τα ναρκωτικά είναι συμπληρωματικός προς τον ρόλο των κρατών μελών, πρέπει να εκμεταλλευθούμε όλες τις δυνατότητες που προσφέρει η Συνθήκη για να καταπολεμήσουμε αυτή τη μάστιγα, i) ενισχύοντας την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου ναρκωτικών, ii) δίνοντας προσοχή στα θύματα και προσφέροντάς τους κάθε δυνατότητα να επανενταχθούν στην κοινωνία, και iii) συμπεριλαμβάνοντας μια διάσταση καταπολέμησης των ναρκωτικών στην πολιτική εξωτερικών σχέσεων.

3. Πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να επιδεικνύει την προσήλωσή της σε μια ισορροπημένη προσέγγιση που να περιλαμβάνει επίσης την πρόληψη, τη μείωση της ζήτησης, τη μείωση του κινδύνου και τη θεραπεία, καθώς και πτυχές ασφάλειας.

Επομένως, ως Επίτροπος αρμόδιος για τη δικαιοσύνη, την ελευθερία και την ασφάλεια, πρόκειται να επιδιώξω - μαζί με τους συναδέλφους μου που είναι αρμόδιοι για άλλους τομείς πολιτικής που συνδέονται με τα ναρκωτικά - να ενισχυθεί ο συντονιστικός ρόλος της Επιτροπής στην πολιτική για τα ναρκωτικά και να του δοθούν τα χαρακτηριστικά που επιβάλλουν τόσο η αποτελεσματικότητα όσο και οι προσδοκίες του κοινού.

Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει ο ορισθείς Επίτροπος:

30. για την εξασφάλιση του ότι η οικοδόμηση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης δεν θα επηρεάζεται από τις ιδιαίτερες καταστάσεις ορισμένων κρατών μελών, ότι οι κανόνες του Σένγκεν (που ισχύουν ήδη για 22 κράτη μέλη) θα διατηρηθούν ως γενικός κανόνας της

Ένωσης και ότι, αφετέρου, θα μπορούν να αναπτυχθούν ενισχυμένες συνεργασίες όταν διάφορα κράτη παρεμποδίζουν την έγκριση μέτρων που εξασφαλίζουν ένα υψηλότερο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων;

Ναι. Το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνδυασμό με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης, που αποτελεί τώρα τμήμα της συνταγματικής συνθήκης, πρέπει να εφαρμόζονται οποτεδήποτε τα κράτη μέλη λειτουργούν σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε μέτρων ενισχυμένης συνεργασίας.

Μακροπρόθεσμη φιλοδοξία μου θα είναι σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, οι κοινοί μας κανόνες να ισχύουν εξίσου για όλα τα κράτη μέλη και να καταργηθεί σταδιακά η παρούσα κατάσταση «μεταβλητής γεωμετρίας». Αναγνωρίζω όμως ότι η ενισχυμένη συνεργασία μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να είναι απαραίτητη έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει βήματα προόδου σε περιπτώσεις που μια μειοψηφία κρατών μελών δεν συμμερίζεται τον επιδιωκόμενο στόχο. Το Σένγκεν, που αποτελεί μια ιδιόρρυθμη μορφή ενισχυμένης συνεργασίας αποτελεί σαφές παράδειγμα: πράγματι, παρά το γεγονός ότι δεν συμμερίζονταν όλα τα κράτη μέλη τον στόχο της κατάργησης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, στάθηκε δυνατό να επιτευχθεί η δημιουργία ενός χώρου ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων και να αναπτυχθούν όλα τα παράλληλα «μέτρα πλαισίωσης», όπως μια κοινή πολιτική για τις θεωρήσεις διαβατηρίων, ένα κοινό καθεστώς ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα καθώς και ενισχυμένη πολιτική και αστυνομική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Τα δέκα νέα κράτη μέλη έχουν όλα τους δεχθεί τους κανόνες και τα πρότυπα του Σένγκεν, αν και εκ μέρους τους η υλοποίηση του κεκτημένου του Σέγνκεν θα είναι σταδιακή προκειμένου να καταστεί δυνατόν να ληφθούν όλα απαραίτητα νομικά, τεχνικά, διοικητικά και πρακτικά μέτρα.

31. για την εξασφάλιση αφενός του ότι οι δημοσιονομικοί πόροι που διατίθενται για το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, κυρίως κατά την αναθεώρηση των δημοσιονομικών προοπτικών της περιόδου 2007-2013 με μια ειδική κατηγορία που θα επονομάζεται "ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη", θα επιτρέψουν την επίτευξη των πολιτικών στόχων που καθορίζονται στο πλαίσιο του μελλοντικού προγράμματος Τάμπερε ΙΙ, και αφετέρου του ότι αυτοί οι πόροι θα διαχειρίζονται κατά τρόπο αποτελεσματικό και διαφανή;

Απολύτως.

Εξετάζοντας την εξέλιξη του κοινοτικού προϋπολογισμού τα λίγα τελευταία χρόνια, καθίσταται σαφές ότι η υλοποίηση του προγράμματος του Τάμπερε συνοδεύεται από ταχεία αύξηση του αριθμού των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, πιλοτικών σχεδίων και προπαρασκευαστικών δράσεων. Οι νέες δημοσιονομικές προοπτικές προσφέρουν μια ευκαιρία για απλούστευση και εξορθολογισμό αυτών των μηχανισμών, ένα στόχο τον οποίο υποστηρίζω ένθερμα για λόγους διαφάνειας.

Συμφωνώ με την παρούσα Επιτροπή ότι η ευρωπαϊκή ιθαγένεια πρέπει να αποτελέσει έναν από τους πολιτικούς στόχους υψηλού επιπέδου της Ένωσης για τα επόμενα χρόνια. Πιστεύω ότι είναι απόλυτα σωστό ότι η ευρωπαϊκή ιθαγένεια πρέπει να εγγυάται συγκεκριμένα δικαιώματα και καθήκοντα και ιδίως την ελευθερία, τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια. Η ελευθερία, η ασφάλεια και η δικαιοσύνη αποτελούν κομβικές αξίες που συνιστούν κεντρικά στοιχεία του ευρωπαϊκού προτύπου κοινωνίας.

Η απλούστευση και ο εξορθολογισμός θα αυξήσουν τη διαφάνεια, δεδομένου ότι οι ενδεχόμενοι «πελάτες» των προγραμμάτων θα γνωρίζουν αμέσως σε ποιον γενικό στόχο πολιτικής της ΕΕ πρόκειται να συνεισφέρει η συμμετοχή τους. Κατά την άποψή μου, τα νέα χρηματοδοτικά μέσα πρέπει να έχουν, όσο το δυνατό περισσότερο, παρόμοιους κοινούς μηχανισμούς πραγματοποίησης αποτελεσμάτων, διαχείρισης και εφαρμογής.

Οι νέες διευθετήσεις πρέπει να συνεισφέρουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ως μηχανισμών πολιτικής, αντλώντας διδάγματα πολιτικής από κατάλληλα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης. Πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν μεγαλύτερη ευελιξία στην κατανομή των πόρων σε διάφορες δράσεις μέσα στον ίδιο τομέα πολιτικής, και έτσι αναμένεται να βοηθήσουν να δίνεται ταχεία απάντηση σε απροσδόκητα γεγονότα.

Τέλος, μπορώ να σας διαβεβαιώσω για τη δέσμευσή μου να εξασφαλίσω την κατάλληλη εποπτεία της δημοσιονομικής διαχείρισης μέσα στις υπηρεσίες. Θα απαιτήσω από τις υπηρεσίες μου να με ενημερώνουν τακτικά για τα δημοσιονομικά κυκλώματα, τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου, για οποιεσδήποτε καταγγελίες για παρατυπίες και για οποιεσδήποτε παρατηρήσεις διατυπώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση.

32. <u>Πέραν της έγκρισης του Προγράμματος Δάφνη ΙΙ (2004-2008), ποια μέτρα σκοπεύετε να λάβετε προκειμένου να συνεχισθεί η καταπολέμηση του εμπορίου γυναικών και παιδιών στην ΕΕ;</u>

Η Επιτροπή αναγνώρισε τη σημασία του φαινομένου αυτού εγκαίρως και έχει διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση διακίνησης ανθρώπων, μέσω:

- ανακοινώσεων που παρουσιάστηκαν το 1996, το 1998 και το 2000·
- νομοθετικών προτάσεων, π.χ. για τις ποινικές κυρώσεις για αδικήματα διακίνησης και τις βραχυπρόθεσμες άδειες παραμονής σε θύματα που συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές εναντίον των παραβατών·

και

- της προώθησης της ανταλλαγής βέλτιστης πρακτικής μεταξύ εμπειρογνωμόνων, π.χ. μέσα από εργαστήρια που χρηματοδοτούνται από προγράμματα όπως τα AGIS και DAPHNE και τη δημιουργία ομάδας εμπειρογνωμόνων για τη διακίνηση ανθρώπων.

Η πρόληψη της διακίνησης ανθρώπων, η προστασία των θυμάτων και η αποτελεσματική δίωξη και τιμωρία των διακινητών θα παραμείνουν τα τρία μείζονα στοιχεία της συνολικής πολιτικής της Επιτροπής εναντίον της διακίνησης ανθρώπων. Κεφαλαιώδης συνιστώσα αυτής της πολιτικής θα είναι ο συντονισμός μεταξύ δημόσιων οργανισμών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ). Το ζήτημα είναι και θα παραμείνει αναπόσπαστο στοιχείο του διαλόγου της Επιτροπής με τρίτες χώρες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει και θα ενισχύσει τις δραστηριότητές της κυρίως με αξιολόγηση της εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου για την καταπολέμηση της διακίνησης ανθρώπων της 19ης Ιουλίου 2002, δρομολόγηση έκθεσης από την ομάδα εμπειρογνωμόνων, και έκθεση προς το Συμβούλιο για τα αποτελέσματα της μελέτης «Παιδοσκόπιο» σχετικά με τη συνεισφορά της κοινωνίας των πολιτών στην εξεύρεση παιδιών που έχουν χαθεί και που υφίστανται σεξουαλική εκμετάλλευση. Το 2005 θα παρουσιαστεί ανακοίνωση που θα αξιολογεί την πρόοδο στην καταπολέμηση αυτής της μάστιγας και θα προτείνει περαιτέρω μέτρα, όπου αρμόζει.

Ερωτήματα της κοινοβουλευτικής επιτροπής νομικών θεμάτων

1. Προτίθεστε να προωθήσετε την εναρμόνιση του ιδιωτικού δικαίου στους τομείς που αφορούν την ολοκλήρωση της αγοράς, όπως το εμπορικό δίκαιο και το δίκαιο των συμβάσεων;

Προτεραιότητά μου είναι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης στα αστικά και τα εμπορικά θέματα. Αυτός πρέπει κατά κύριο ρόλο να βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, όπως αυτή εκτίθεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε και στο πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης που εγκρίθηκε το 2000. Επομένως, πιστεύω ότι η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρόκειται να πραγματοποιηθεί κατά πρώτο λόγο με την έγκριση των εναρμονισμένων κανόνων για τη δικαιοδοσία σε αυξανόμενο αριθμό τομέων καθώς και εναρμονισμένων κανόνων σε περιπτώσεις σύγκρουσης δικαίου. Πράγματι, η έμφαση που δίνεται στην αμοιβαία αναγνώριση δεν αποκλείει ωστόσο να απαιτηθεί εναρμόνιση του ιδιωτικού δικαίου έτσι ώστε να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των νομικών συστημάτων των κρατών μελών. Επιπλέον, μπορεί να σταθεί αναγκαίο να εξασφαλισθεί η συμμόρφωση με ορισμένους ελάχιστους κανόνες διαδικαστικού δικαίου, ή η εναρμόνισή τους, όπως ήδη προβλέπεται στο πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης.

Εν πάση περιπτώσει, θέλω να υπογραμμίσω ότι, όσον αφορά το εμπορικό δίκαιο και το συμβατικό δίκαιο, υπάρχουν ορισμένοι μηχανισμοί οι οποίοι δημιουργούν έναν ορισμένο βαθμό εναρμόνισης σε ορισμένους τομείς, όπως το καταναλωτικό και το ασφαλιστικό δίκαιο. Τα μέτρα αυτά όχι μόνο προωθούν την περαιτέρω ολοκλήρωση της αγοράς, αλλά και ενισχύουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των νομικών συστημάτων της Ευρώπης. Έχοντας τούτο κατά νου, δεσμεύομαι να συνεργαστώ στενά με τους συναδέλφους μου Επιτρόπους έτσι ώστε να εξασφαλίσουμε ότι η εναρμόνιση του ουσιαστικού αστικού δικαίου στους τομείς που βρίσκονται υπό την ευθύνη τους θα συνεισφέρει σε αυτούς τους στόχους.

2. Ποια είναι, κατά την άποψή σας, τα όρια που επιβάλλει η αρχή της επικουρικότητας στη δράση στον τομέα του αστικού δικαίου; Θα μπορούσατε να φανταστείτε τη θέσπιση ενός κοινοτικού κώδικα συμβατικών και εξωσυμβατικών ενοχών;

Είναι δύσκολο να εκτιμηθεί αφηρημένα ο αντίκτυπος της αρχής της επικουρικότητας στην κοινοτική δράση, όχι μόνο όσον αφορά το αστικό δίκαιο αλλά και σε άλλους τομείς του δικαίου. Είμαι της γνώμης ότι η συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας πρέπει να αξιολογείται για κάθε δράση που προτείνεται σε επίπεδο ΕΕ, στο φως των στόχων της εν λόγω δράσης. Από την άποψη αυτή, υποστηρίζω ένθερμα τον αυξημένο ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων, όπως προβλέπεται στο μελλοντικό σύνταγμα.

Η ιδέα ενός κοινοτικού κώδικα των συμβατικών και εξωσυμβατικών ενοχών είναι ενδιαφέρουσα μακροπρόθεσμα, χρειαζόμαστε όμως μια προσέγγιση βήμα προς βήμα. Έχει δρομολογηθεί ένα πρόγραμμα δράσης για το ευρωπαϊκό συμβατικό δίκαιο. Ούτως ή άλλως είναι ακράδαντη η πεποίθησή μου ότι η μελλοντική εργασία για ένα «κοινό πλαίσιο αναφοράς» πρέπει να πραγματοποιηθεί σε στενή επαφή με τους διάφορους συμμέτοχους και να μην αποτελεί ένα

αποκλειστικά ακαδημαϊκό εγχείρημα. Επιπλέον, η μορφή οποιασδήποτε μελλοντικής δράσης πρέπει να επιλεγεί προσεκτικά στο φως της αρχής της επικουρικότητας.

Εν πάση περιπτώσει, προτίθεμαι να συνεχίσω την εναρμόνιση των κανόνων περί σύγκρουσης δικαίου στον τομέα των συμβατικών και των εξωσυμβατικών ενοχών, προωθώντας την έγκριση του κανονισμού που είναι γνωστός ως «Ρώμη ΙΙ» και δίνοντας την απαραίτητη συνέχεια στην Πράσινη Βίβλο για τον εκσυγχρονισμό και τον μετασχηματισμό σε κανονισμό της Σύμβασης της Ρώμης του 198 («Ρώμη Ι»). Είμαι πεπεισμένος ότι η ύπαρξη εναρμονισμένων διατάξεων για τις περιπτώσεις σύγκρουσης θα αποτελέσει σημαντικό βήμα στη δημιουργία ενός πραγματικού χώρου αστικής δικαιοσύνης. Είμαι πεπεισμένος ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί βραχυπρόθεσμα.

3. Ποια περαιτέρω δράση θα είσαστε διατεθειμένος να αναλάβετε για τη βελτίωση και επέκταση των ευρωπαϊκών δικαστικών και εξωδικαστικών δικτύων; Θεωρείτε εποικοδομητικό να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή διάσταση στην κατάρτιση των δικηγόρων και των μελών του δικαστικού σώματος; Εάν ναι, με ποιο τρόπο;

Πιστεύω ότι η δημιουργία κατά το 2001 ενός Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικά και εμπορικά θέματα αποτελεί μείζονα συνεισφορά στην ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας, την προώθηση της πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη και την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Αλλά για να επιτύχει τους στόχους του το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο πρέπει να μπορεί να υπολογίζει στην προσηλωμένη συμμετοχή των σημείων επαφής που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη και στην έντονη υποστήριξη των αρχών των κρατών μελών. Θα ήθελα να βελτιώσω τη λειτουργία τους τα επόμενα χρόνια, να εδραιώσω τη δράση του και να αναπτύξω τις σχέσεις του με τα άλλα ευρωπαϊκά δίκτυα (όπως το ευρωπαϊκό εξωδικαστικό δίκτυο για τη διευθέτηση διαμεθοριακών αντιδικιών - EEJ-NET -). Θα ήθελα επομένως να ενθαρρύνω τα κράτη μέλη να προσφέρουν τους δέοντες πόρους για το Δίκτυο σε εθνικό επίπεδο.

Στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης, το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο έχει επωφεληθεί από την ενοποίηση της γραμματείας και του προϋπολογισμού με την Eurojust. Θα ήθελα να δω τη συνεργασία αυτή να ενισχύεται ακόμη περισσότερο.

Όσον αφορά την κατάρτιση των δικαστικών επαγγελμάτων, ορισμένα κοινοτικά προγράμματα (πρόγραμμα δημόσιου πλαισίου, AGIS) ήδη προσφέρουν υποστήριξη για αυτό τον τύπο δραστηριότητας. Πιστεύω ιδιαίτερα ότι η προώθηση των ανταλλαγών μεταξύ δικαστών και εισαγγελέων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ σημαντική για την ανάπτυξη της αμοιβαίας εμπιστοσύνης έτσι ώστε να αυξηθεί το επίπεδο γνώσης των μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να εξασφαλιστεί η σωστή υλοποίησή του στα κράτη μέλη και να αναπτυχθούν τακτικές επαφές μεταξύ των αξιωματούχων που είναι υπεύθυνοι για τους θεσμούς δικαστικής κατάρτισης στα κράτη μέλη και στις υποψήφιες χώρες. Θα ήθελα να αξιοποιηθεί περαιτέρω το «πρόγραμμα ανταλλαγών για δικαστικές αρχές» που δημιούργησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την αναζήτηση μιας μόνιμης δομής για τις ανταλλαγές και την εκπαίδευση των δικαστικών.

4. Ποια είναι τα πραγματικά πλεονεκτήματα για τα άτομα και τις επιχειρήσεις σε περίπτωση εναρμόνισης του δικονομικού δικαίου στις διασυνοριακές

<u>υποθέσεις; Θεωρείτε επαρκή τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί μέχρι σήμερα στον τομέα αυτό;</u>

Βλέπω να υπάρχουν αρκετά πλεονεκτήματα για άτομα και για εταιρείες σε περίπτωση κάποιας εναρμόνισης του δικονομικού δικαίου σε διαμεθοριακές υποθέσεις: ευχερέστερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, απλούστερες και αποτελεσματικότερες διαδικασίες και καλύτερες εγγυήσεις των δικαιωμάτων των μερών, γεγονός που θα διευκολύνει επίσης την αμοιβαία αναγνώριση των τελικών αποφάσεων. Για παράδειγμα, μια εταιρεία που έχει χρεώστες σε πολλές χώρες, σήμερα είναι αναγκασμένη να χρησιμοποιεί διαφορετική διαδικασία για να συγκεντρώσει τα χρήματα σε κάθε χώρα, με διαφορετικές μορφές, διαφορετικές προθεσμίες, διαφορετικά δικονομικά στάδια που πρέπει να ακολουθήσει, κτλ. Υποστηρίζω την πρόταση για κανονισμό σχετικά με διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Αυτό που βρίσκω ενδιαφέρον είναι ότι η πρόταση δεν παρεμβαίνει στο υφιστάμενο δικονομικό δίκαιο αλλά δημιουργεί μια νέα προαιρετική διαδικασία που βρίσκεται στη διάθεση των πιστωτών. Απόκειται σε αυτούς να αποφασίζουν, ελεύθερα, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, εάν θέλουν να χρησιμοποιήσουν την εθνική διαδικασία ή την ευρωπαϊκή.

Είμαι πεπεισμένος ότι η εναρμόνιση πρέπει να εκτελείται με σεβασμό προς τις εθνικές παραδόσεις, να περιορίζεται σε όσα είναι απαραίτητα και να αφορά μόνο θέματα με «διαμεθοριακές συνέπειες», πράγμα το οποίο κατά τη γνώμη μου δεν σημαίνει ότι πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στις λεγόμενες «διαμεθοριακές υποθέσεις». Για παράδειγμα, δεν πρέπει να απαγορεύουμε σε εταιρείες που βρίσκονται σε ένα κράτος μέλος να χρησιμοποιούν εναντίον χρεωστών τους στο ίδιο κράτος μέλος μια ευρωπαϊκή διαδικασία η οποία είναι διαθέσιμη στους διεθνείς ανταγωνιστές τους. Αυτό θα ήταν ασύμβατο με το στόχο ενός ενιαίου χώρου δικαιοσύνης για όλους και θα έθετε ζητήματα διακρίσεων. Το ίδιο ισχύει για οποιαδήποτε μελλοντική ευρωπαϊκή νομοθεσία αποβλέπει στην παροχή ελάχιστων διαδικαστικών εγγυήσεων προκειμένου να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση: εξ ορισμού, η νομοθεσία αυτή δεν μπορεί να κάνει διάκριση μεταξύ «εσωτερικών» και «διαμεθοριακών» υποθέσεων.

Τα οφέλη από την εναρμόνιση θα εξαρτηθούν φυσικά από την ποιότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας· σε αυτό τον τομέα έχω μεγάλες φιλοδοξίες και υπολογίζω στην υποστήριξή σας.

5. <u>Όσον αφορά το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, με ποιο τρόπο αντιλαμβάνεστε τις μελλοντικές σχέσεις με τη Σύμβαση της Χάγης, ιδίως όσον αφορά ένα περισσότερο ενεργητικό ρόλο για το Κοινοβούλιο; Διαβλέπετε κάποια δυσκολία στην εναρμόνιση της αρχής της χώρας καταγωγής με το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο; Ποια ενδεχομένως μέτρα θα λαμβάνατε σε διεθνές επίπεδο με στόχο της διασφάλιση μιας ενιαίας προσέγγισης στο εφαρμοστέο στις δικαιοπραξίες μέσω του Διαδικτύου δίκαιο;</u>

Θεωρώ ότι η Σύμβαση της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο είναι ένα από τα καλύτερα βήματα που διαθέτουμε για να αναπτύξουμε τις σχέσεις μας με τρίτες χώρες στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας για αστικά και εμπορικά θέματα με συνεπή, οργανωμένο και πολυμερή τρόπο. Για το λόγο αυτό θα εργαστώ σκληρά ώστε να ολοκληρωθούν το ταχύτερο δυνατό οι υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεις που αφορούν την πρόσβαση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε αυτό τον

οργανισμό. Επίσης θα καταβάλλω κάθε προσπάθεια για να βρω τρόπους, βάσει των όρων της Συνθήκης, να ληφθούν υπόψη τα θεμιτά συμφέροντα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις διάφορες διαπραγματεύσεις των συμβάσεων της Χάγης.

Θεωρώ ότι το διεθνές εμπορικό δίκαιο και η αρχή της χώρας προέλευσης είναι συμπληρωματικά. Οι διατάξεις για τις συγκρούσεις δικαίου (ανεξάρτητα από το αν περιλαμβάνονται στο καθαρά εθνικό δίκαιο, στο κοινοτικό δίκαιο ή σε διεθνείς συνθήκες) αποβλέπουν να καθορίσουν, σε διεθνείς καταστάσεις, ποιο δίκαιο είναι εφαρμοστέο σε κάθε περίπτωση. Τα κριτήρια προς τούτο δεν ενδιαφέρονται τόσο για το περιεχόμενο των διάφορων νόμων, αλλά για τη σύνδεση μεταξύ των δικαίων αυτών και της συγκεκριμένης κατάστασης. Η αρχή της χώρας προέλευσης είναι πολύ σημαντική. Συνεπάγεται ότι, μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η εφαρμογή του δικαίου ενός κράτους μέλους σε εταιρείες που εδρεύουν σε ένα άλλο κράτος μέλος δεν θα οδηγήσει σε αδικαιολόγητο περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και υπηρεσιών.

Οι συζητήσεις σε διάφορα διεθνή βήματα σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο σε συναλλαγές που διεξάγονται μέσω του Διαδικτύου είναι πολύ περίπλοκες, αν λάβουμε υπόψη τα διάφορα διακυβευόμενα συμφέροντα και διαφορετικές εθνικές παραδόσεις. Θα είναι χαρά μου να συνεισφέρω ενεργά στις συζητήσεις αυτές έτσι ώστε να εξευρεθούν κατάλληλες λύσεις που να μπορούν να δώσουν αποτέλεσμα σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον.

6. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μεταφέρουν πλήρως και εφαρμόζουν ορθώς το δίκαιο της ΕΕ; Θα ζητούσατε την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 228, κυρίως μέσω της διαδικασίας για παράβαση των Συνθηκών ενώπιον του ΔΕΚ; Υπάρχουν εναλλακτικοί μηχανισμοί για την επίτευξη του ιδίου αποτελέσματος;

Η πρωταρχική ευθύνη για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, τόσο της συνθήκης όσο και της δευτερογενούς νομοθεσίας (κανονισμοί, οδηγίες και αποφάσεις) απόκειται στα κράτη μέλη. Ωστόσο, η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών αποτελεί καίριο στοιχείο για την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

Θα συνεχίσω κάθε προσπάθεια για να συγκεντρώσω επακριβείς πληροφορίες από τα κράτη μέλη σχετικά με τη νομοθεσία τους για τη μεταφορά κοινοτικών διατάξεων στο εθνικό δίκαιο και πρακτικά μέτρα που έχουν λάβει για την υλοποίησή τους. Θα επιμείνω να εντοπισθούν ασυνέπειες με βάση προσεκτική ανάλυση και δεν θα διστάσω να τις κάνω γνωστές. Με βάση το τρέχον νομικό πλαίσιο, σε θέματα που εμπίπτουν στον τίτλο VI της Συνθήκης ΕΕ, δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 226 ΣΕΚ και ως εκ τούτου τα μέσα ελέγχου είναι περιορισμένα.

Επομένως, προτίθεμαι να βελτιώσω αφενός την προληπτική δράση για εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ και από την άλλη τα εργαλεία παρακολούθησης και τις πρακτικές για τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής του.

Πρόθεσή μου είναι να αναπτύξω τις μεθόδους αυτές και να εξασφαλίσω ότι εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς του κοινοτικού δικαίου που βρίσκονται υπό την ευθύνη μου εφόσον μπορούν να είναι χρήσιμες, έτσι ώστε να δοθεί ώθηση στην προληπτική φάση της παρακολούθησης.

Παραδείγματα των ειδών μεθόδων που θα χρησιμοποιηθούν είναι: ερμηνευτικές ανακοινώσεις σχετικά με συγκεκριμένους τομείς του κοινοτικού δικαίου (τόσο της συνθήκης όσο και της δευτερογενούς νομοθεσίας), χρήση επιτροπών και δικτύων εμπειρογνωμόνων για υποβοήθηση της Επιτροπής και δημιουργία ad hoc ομάδων εμπειρογνωμόνων σε συγκεκριμένους τομείς για ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστης πρακτικής μεταξύ των κρατών μελών.

Ωστόσο θα φροντίσω η ορθή εφαρμογή των πράξεων που εκδίδονται να παρακολουθείται συστηματικά και προσεκτικά και η έκθεση που καταρτίζεται από την Επιτροπή με βάση τις παρεχόμενες πληροφορίες να διατίθεται μαζί με τα συμπεράσματά της στο Κοινοβούλιο. Τέτοιες εκθέσεις έχουν πολιτικό αντίκτυπο και σε ευαίσθητα θέματα, όπως η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Συλλήψεως, αναμένεται να συζητηθούν ευρέως.

Η αντιμετώπιση ενδεχόμενων παραβιάσεων της κοινοτικής νομοθεσίας διεξάγεται σε μια σειρά από στάδια βάσει της διαδικασίας παράβασης που καθιερώνεται με τα άρθρα 226 και 228 της Συνθήκης. Οι διαδικασίες αυτές χρησιμοποιούνται για να διασκεδαστούν οποιεσδήποτε αμφιβολίες σχετικά με τη σημασία του κοινοτικού δικαίου, να τεθεί τέρμα στην παράβαση και έτσι να εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία του κοινοτικού νομικού συστήματος.

Μετά τα πρώτα στάδια, τα οποία καταλήγουν σε έκδοση απόφασης του Δικαστηρίου των ΕΚ σε ένα ζήτημα παράβασης βάσει του άρθρου 226 της Συνθήκης, η μη ταχεία συμμόρφωση του κράτους μέλους με την απόφαση του Δικαστηρίου των ΕΚ πρέπει να θεωρείται σοβαρότατη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου. Δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία για το γεγονός ότι η Επιτροπή στις περιπτώσεις αυτές θα προχωρήσει στην εφαρμογή του άρθρου 228, το οποίο μπορεί τελικά να οδηγήσει σε δεύτερη παραπομπή στο Δικαστήριο που αυτή τη φορά θα συνοδευτεί με την επιβολή ποινής.

Όπως ανέφερα ήδη, βασικός στόχος της διαδικασίας παράβασης είναι να επιτευχθεί η συμμόρφωση του κράτους μέλους με το κοινοτικό δίκαιο έτσι ώστε οι ευρωπαίοι πολίτες και οι επιχειρήσεις να απολαμβάνουν στο ακέραιο τα δικαιώματα που δικαιούνται.

Τούτο μπορεί ορισμένες φορές πράγματι να επιτευχθεί με μηχανισμούς που συμπληρώνουν ή υποκαθιστούν τις επίσημες διαδικασίες σε περίπτωση μη εκπλήρωσης υποχρέωσης.

Μπορούμε να αναφέρουμε τους εξής συμπληρωματικούς μηχανισμούς:

1- Σε περίπτωση πολυάριθμων και επανειλημμένων παραβιάσεων των κοινοτικών διατάξεων σε ένα δεδομένο τομέα, οι συνολικές διαπραγματεύσεις με το εμπλεκόμενο κράτος μέλος ορισμένες φορές αποδείχτηκαν αποτελεσματικότερες από ό,τι οι διαδικασίες παράβασης.
2- Οι λεγόμενες «συναντήσεις δέσμης» οι οποίες επιτρέπουν συνεχή διάλογο και συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών ενός κράτους μέλους, με στόχο να εξεταστεί μια «δέσμη» περιπτώσεων και να εξευρεθούν λύσεις εκτός των νομικών διαδικασιών.

3- Όσον αφορά την εφαρμογή των οδηγιών που έχουν θεσπίσει δικαιώματα για πολύ μεγάλο αριθμό πολιτών και που απαιτούν χειρισμό και διευθέτηση κατά περίπτωση, αποτελεσματικά μπορεί να αποδειχθούν τα ad hoc σημεία επαφής.

4- Τέλος, η ίδρυση ανεξάρτητων και ειδικευμένων εθνικών αρχών συνεισφέρει σε ορισμένες περιπτώσεις στο να διευκολυνθεί η επίτευξη των καθηκόντων της Επιτροπής στο ρόλο της ως θεματοφύλακα της Συνθήκης.

7. ***Ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεστε να λάβετε προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μεταφέρουν εγκαίρως την κοινοτική νομοθεσία στο εσωτερικό τους δίκαιο; Φανταστείτε μια κατάσταση κατά την οποία διάφορα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του δικού σας, έχουν παραλείψει να εφαρμόσουν μια μείζονος σημασίας οδηγία για την ελευθέρωση. Το μέτρο δεν είναι δημοφιλές σε ορισμένες περιοχές και επίκεινται τοπικές εκλογές. Το Κοινοβούλιο ασκεί πίεση για την κίνηση διαδικασιών για παράβαση των Συνθηκών και η Νομική Υπηρεσία είναι έτοιμη να κινήσει τη σχετική διαδικασία. Ο Υπουργός σας τηλεφωνεί από την πατρίδα. Ποιες απαντήσεις θα δώσετε προς αυτόν και προς το Κοινοβούλιο;***

Προκειμένου να υπάρχει εγγύηση ότι οι πολιτικές της Κοινότητας εφαρμόζονται πράγματι και έχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, έτσι ώστε να κερδίζουν την εμπιστοσύνη του κοινού, τα θεσμικά όργανα πρέπει οπωσδήποτε να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική παρακολούθηση του κοινοτικού δικαίου. Αυτό το έργο παρακολούθησης έχει ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του αποκλειστικού της ρόλου ως θεματοφύλακα των Συνθηκών.

Η Επιτροπή ήδη εφαρμόζει μια απλουστευμένη και ταχεία διαδικασία για να δίνει συνέχεια στις αρχικές απαιτήσεις εθνικής υλοποίησης, υπό τη μορφή της γνωστοποίησης των εθνικών εκτελεστικών μέτρων. Η διαδικασία αυτή προσφέρει αυτόματη εικόνα του τί έχουν κάνει τα κράτη μέλη και αμεσότατη παρακολούθηση. Η διαδικασία αυτή έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά τα προηγούμενα χρόνια και θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται ώστε να εξασφαλίζεται η σφαιρική διευθέτηση των καθυστερημένων γνωστοποιήσεων.

Η Επιτροπή έχει ήδη καθιερώσει σειρά μέτρων για τη βελτίωση της μεταφοράς των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο. Η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόσει αυτά τα μέτρα προορατικά και να τα ενισχύσει έτσι ώστε να εξασφαλίσει μέγιστα αποτελέσματα.

Εάν στο τέλος των συζητήσεων με ένα κράτος μέλος και παρά όλα τα θετικά μέτρα για βελτίωση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, αυτό το κράτος μέλος αδυνατεί να βρει μια λύση σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο, η Επιτροπή πρέπει να πάρει τα απαραίτητα μέτρα βάσει των όρων που ορίζονται στη Συνθήκη. Φυσικά, η διαδικασία είναι αρκετά μακροσκελής και το κράτος μέλος έχει πολλές δυνατότητες να υπερασπίσει τη θέση του.

Αν ένας υπουργός που βρίσκεται σε δύσκολα πολιτικά κατάσταση τηλεφωνήσει στον αρμόδιο Επίτροπο, ο Επίτροπος είναι υποχρεωμένος να τον ακούσει. Ωστόσο, είτε υπάρχουν νέα στοιχεία τα οποία αλλάζουν την προηγούμενη κατάσταση είτε ο Επίτροπος δεν έχει κανένα λόγο να αλλάξει τη στάση του· έτσι, θα προχωρήσει, σύμφωνα με τη Συνθήκη. Το σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στο κράτος δικαίου και κανείς υπουργός δεν μπορεί να ξεφύγει από αυτό το γεγονός. Το Κοινοβούλιο πρέπει να ενημερώνεται σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία και τη συμφωνία-πλαίσιο για τη συνέχιση της διαδικασίας. Αυτή η κατάσταση απαιτεί να εξασφαλιστεί ισορροπία μεταξύ της τήρησης των κανόνων και της ανάγκης να

αποφευχθεί μια κατάσταση κατά την οποία η Επιτροπή θα αποτελέσει παράγοντα μιας προεκλογικής εκστρατείας.

8. Πώς προτίθεσθε να διευκολύνετε το δικαίωμα ενδελεχούς ελέγχου εκ μέρους του Κοινοβουλίου των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της Επιτροπής (επιτροπολογία); Είσθε πρόθυμος να παράσχετε στο Κοινοβούλιο την ίδια μεταχείριση και τον ίδιο βαθμό πρόσβασης στις πληροφορίες όπως και στο Συμβούλιο; Νομίζετε ότι είναι δυνατόν να επισπευσθούν οι διατάξεις του Συντάγματος σ' αυτό τον τομέα;

Συμφωνώ ότι η διαφάνεια είναι κεφαλαιώδες στοιχείο προκειμένου να υπάρχει υπευθυνότητα. Ειδικότερα σε σχέση με το έργο των λεγόμενων επιτροπών «επιτροπολογίας», θα ήθελα να επισύρω την προσοχή του Κοινοβουλίου στο γεγονός ότι η απόφαση του Συμβουλίου 1999/468/ΕΚ ήδη υποχρεώνει την Επιτροπή να εξασφαλίζει φιλόδοξα μέτρα διαφάνειας, μεταξύ των οποίων η δημοσίευση του καταλόγου των υφιστάμενων επιτροπών και η ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων των επιτροπών.

Εκτός από αυτά τα μέτρα διαφάνειας που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, η απόφαση του Συμβουλίου ορίζει επίσης το καθεστώς προνομιακής πληροφόρησης του Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το οποίο διευκρινίστηκε περαιτέρω στη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ Κοινοβουλίου και Επιτροπής. Το καθεστώς αυτό επιτρέπει στο Κοινοβούλιο να ενημερώνεται για το έργο των επιτροπών επιτροπολογίας και, ιδίως, να ασκεί το δικαίωμα ελέγχου του σε εκτελεστικά μέτρα νομοθετικών διατάξεων που εγκρίθηκαν σε συναπόφαση. Θα ήθελα να τονίσω ότι το 2003 η Επιτροπή έθεσε σε λειτουργία δημόσιο μητρώο όλων των εγγράφων επιτροπολογίας που διαβίβασε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το μητρώο αυτό προσφέρει επίσης άμεση πρόσβαση του κοινού σε πολλά από τα έγγραφα.

Το Σύνταγμα διευκρινίζει το νομικό πλαίσιο των εκτελεστικών εξουσιών της Επιτροπής, δεδομένου ότι πραγματοποιεί διάκριση μεταξύ, αφενός, κανονισμών κατ' ανάθεση όπου η Επιτροπή μπορεί να συμπληρώνει ή να τροποποιεί μη κεφαλαιώδη στοιχεία των διατάξεων και νόμων-πλαισίων (όπου το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βρίσκονται σε ίση μοίρα: άρθρο Ι-36) και, από την άλλη, τις καθαυτό εκτελεστικές πράξεις (για τις οποίες οι κανόνες και οι γενικές αρχές ορίζονται με νόμο (δηλαδή σε συναπόφαση: άρθρο Ι-37). Ωστόσο, το Σύνταγμα δεν προσφέρει κάποιο επιπλέον στοιχείο όσον αφορά τη διαφάνεια κατά την άσκηση παρόμοιων εξουσιών από την Επιτροπή.

9. Πόσο δραστήρια προτίθεστε να υλοποιήσετε τη δέσμευση που έχει αναληφθεί στο πλαίσιο της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας με στόχο την κατάργηση πεπαλαιωμένων και την απλοποίηση περίπλοκων πράξεων; Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα αυτό με τη διεξαγωγή εκτεταμένης αξιολόγησης επιπτώσεων;

Η Επιτροπή ήδη το 2002 δρομολόγησε ευρύ πρόγραμμα δράσης για τη βελτίωση των νομοθετικών ρυθμίσεων, το οποίο προσφέρει το πλαίσιο και τη βάση των συνεισφορών της Επιτροπής για υλοποίηση της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Υποστηρίζω απόλυτα το πρόγραμμα βελτίωσης της νομοθεσίας της τρέχουσας Επιτροπής και ασφαλώς θα συμβάλω να συνεχιστεί το σημαντικό αυτό έργο με τη νέα Επιτροπή έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι η νέα νομοθεσία δεν είναι υπερβολικά περίπλοκη, να καταργηθεί η πεπαλαιωμένη νομοθεσία και να απλουστευθούν παλαιές νομοθετικές διατάξεις.

Θα ήθελα να προσθέσω ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετικά πρόσφατη δημιουργία του κεκτημένου στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, η συνεισφορά μου αναμένεται να εστιαστεί στην εξασφάλιση απλότητας και ποιότητας της νέας νομοθεσίας.

Η ολοκληρωμένη και διατομεακή προσέγγιση της Επιτροπής για την αξιολόγηση του αντικτύπου των προτάσεων πολιτικής[1] θα έχει κεντρική θέση στην εκπλήρωση της δέσμευσής μου για υψηλή ποιότητα και απλότητα της νομοθεσίας στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

10. Η Επιτροπή εκπονεί τις μελλοντικές κατευθυντήριες γραμμές για ένα νέο πρόγραμμα 2004-2009 για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ενιαίου χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Ποιες είναι οι προτεραιότητές σας όσον αφορά το αστικό και το δικονομικό δίκαιο;

Είναι ασφαλώς κεφαλαιώδες να εξασφαλίζεται η πλήρης και ορθή υλοποίηση του ήδη εγκεκριμένου κεκτημένου και δεσμεύομαι να αφιερώσω την απαραίτητη προσοχή για το έργο αυτό. Επιπλέον, θα κάνω χρήση όλων των δυνατοτήτων που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο σε αστικά θέματα έτσι ώστε να προωθήσω την αποτελεσματική και πρακτική εφαρμογή των κοινοτικών μέσων. Εκτός αυτού, είμαι πεπεισμένος ότι το να δίνεται στην υλοποίηση η προσοχή την οποία αξίζει, δεν είναι λόγος για να καθυστερεί η έγκριση νέων νομοθετικών μέτρων, όπως τόνισε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της του παρελθόντος Ιουνίου.

Δεσμεύομαι επομένως να προχωρήσω τα εναπομένοντα θέματα της εντολής του Τάμπερε και να εργαστώ για την πλήρη υλοποίηση του προγράμματος αμοιβαίας αναγνώρισης (ιδίως στους τομείς όπου δεν υπάρχουν ευρωπαϊκοί κανόνες για την αμοιβαία αναγνώριση). Θα παραμείνω επίσης δεκτικός σε τομείς άλλους εκτός από εκείνους που καλύπτονται από το πρόγραμμα αμοιβαίας αναγνώρισης. Για παράδειγμα, πιστεύω ότι οι ανάγκες των πολιτών και των οικονομικών παραγόντων για αυξημένη αμοιβαία αναγνώριση δεν περιορίζονται στις δικαστικές αποφάσεις. Για παράδειγμα, σε έναν ενιαίο χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα τα ιδιωτικά και δημόσια έγγραφα πρέπει να κυκλοφορούν όσο το δυνατόν πιο ελεύθερα και να καταργηθούν ή να μειωθούν στο απολύτως ελάχιστο οι διοικητικές τυπικότητες που περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εγγράφων. Οι σύντονες προσπάθειες στην κατεύθυνση της αποτελεσματικότερης εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι η «αχίλλειος πτέρνα» του κοινού χώρου αστικής δικαιοσύνης, θα αποτελέσει επίσης χαρακτηριστικό της πολιτικής μου. Αυτονόητο είναι ότι θα φροντίσω οι περαιτέρω νομοθετικές εξελίξεις να σέβονται τις νομικές και δικαστικές παραδόσεις των κρατών μελών και να εφαρμόζονται ύστερα από εκτεταμένη διαβούλευση με όλους τους συμμέτοχους.

[1] *COM (2002) 276 τελικό.*

11. <u>Η Διάσκεψη της Χάγης σχετικά με το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο βρίσκεται στα τελικά στάδια εκπόνησης μιας Σύμβασης σχετικά με την αποκλειστική επιλογή δικαστικών συμφωνιών ("Σύμβαση") για συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει μέρος στις διαπραγματεύσεις της Σύμβασης εξ ονόματος της ΕΕ. Εν τω μεταξύ η Επιτροπή άνοιξε δημόσια διαβούλευση σχετικά με αυτό το ζήτημα. Ποια είναι η θέση σας σχετικά με τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων; Προτείνετε η ΕΕ να προσχωρήσει στη Σύμβαση;</u>

Η ανάγνωση του εγγράφου διαβούλευσης στο οποίο αναφέρεστε αρκεί για να καταλάβει ο καθένας πόσο περίπλοκο είναι το σχέδιο σύμβασης σχετικά με την αποκλειστική επιλογή δικαστικών συμφωνιών και πόσο δύσκολες οι συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις. Η δημόσια διαβούλευση αποβλέπει στο να επιτρέψει στην Επιτροπή να κατανοήσει καλύτερα τις ανησυχίες των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και άλλων ενδιαφερομένων μερών και να αξιολογήσει καλύτερα τον ενδεχόμενο αντίκτυπο των διάφορων επιλογών που εξετάζονται κατά τις διαπραγματεύσεις. Είμαι πεπεισμένος ότι μια επιτυχημένη σύμβαση θα αποτελούσε μεγάλη βοήθεια για το διεθνές εμπόριο και θα ωφελούσε τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Όλα όμως εξαρτώνται από το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων: εάν επιτύχουμε μια ισορροπημένη σύμβαση που να διασφαλίζει τα θεμιτά συμφέροντα των ευρωπαϊκών εταιρειών, φυσικά θα υποστηρίξω την προσχώρηση της Κοινότητας σε αυτήν. Εν πάση περιπτώσει, λόγω της σημασίας αυτής της σύμβασης, πιστεύω ότι μετά την περάτωση των διαπραγματεύσεων, θα πρέπει να εκτελεσθεί μια επαρκής αξιολόγηση αντικτύπου με βάση το τελικό κείμενο, πριν η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο την υπογραφή ή την προσχώρηση στην Σύμβαση.

12. <u>Η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών βρίσκεται στην καρδιά του δημοκρατικού μας συστήματος το οποίο βασίζεται στο κράτος δικαίου. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ενσωματώθηκε στη Συνταγματική Συνθήκη και το ευρωπαϊκό νομικό σύστημα παρέχει στους πολίτες πρόσθετη προστασία, ακόμη και κατά του κράτους μέλους τους. Αφορά τους πολίτες ως καταναλωτές, εργαζόμενους, συνταξιούχους, ασθενείς, σπουδαστές, δημοσίους υπαλλήλους, αλλά και ως υπηκόους της Ένωσης σε σχέση με την ευρωπαϊκή διοίκηση και τους αντιπροσώπους της. Ποιες είναι οι προτεραιότητές σας όσον αφορά τη νομική και δικαστική προστασία των πολιτών;</u>

Συμφωνώ απόλυτα όσον αφορά τη σημασία της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών, τα οποία πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά στο νομικό σύστημα κάθε κράτους μέλους.

Από την άποψη αυτή, θεωρώ ότι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της λειτουργίας της δικαιοσύνης πρέπει να αποτελεί γενική προτεραιότητα. Για το λόγο αυτό, πρόκειται να

υποστηρίξω και να συνεισφέρω στην εργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης («CEPEJ») στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επίσης, μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, ασφαλώς θα κληθούμε να εξετάσουμε πολλές πτυχές σχετικά με την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης (μείωση των καθυστερήσεων, αποτελεσματική εκτέλεση των αποφάσεων, κτλ).

Πιστεύω επίσης ότι η δικαστική προστασία των πολιτών περιλαμβάνει την αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη, όπως ορίζεται από το Δικαστήριο του Στρασβούργου. Ασφαλώς είμαι πρόθυμος να εργαστώ προς το σκοπό αυτό σε πλαίσιο Ευρωπαϊκής Ένωσης, και πρόθεσή μου είναι να εγγυηθώ όχι θεωρητικά ή ψευδεπίγραφα δικαιώματα αλλά δικαιώματα πρακτικά και αποτελεσματικά. Από την άποψη αυτή, οι οδηγίες για τη νομική συνδρομή και την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων καταδεικνύουν την πρόθεση της ΕΕ να βελτιώσει τη δικαστική προστασία των πολιτών. Στόχος μου είναι να εξασφαλίσω την ορθή υλοποίηση των οδηγιών αυτών από τα κράτη μέλη και, αν χρειαστεί, να τις συμπληρώσω με έγκριση νέων μέτρων για τον ίδιο σκοπό.

13. Στις 28 Απριλίου 2004 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης-πλαισίου η οποία καλύπτει τα δικαιώματα των υπόπτων και κατηγορουμένων σε ποινικές υποθέσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμφωνείτε ότι αυτό αποτελεί μείζονα προτεραιότητα για την ΕΕ προκειμένου να δημιουργηθεί κοινή εμπιστοσύνη, λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ νομικά μέσα τα οποία έχουν βαρύ αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως είναι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως; Ποια είναι η προσέγγισή σας για τη δημιουργία συνθηκών ώστε αυτή η πράξη να εγκριθεί όσο το δυνατόν συντομότερα;

Υποστηρίζω απόλυτα την άποψη ότι ένα μέτρο που θα διασφαλίζει τα δικαιώματα των κατηγορουμένων και θα προωθεί την αμοιβαία εμπιστοσύνη είναι κεφαλαιώδες. Ένα μέτρο για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων εξετάστηκε στο Τάμπερε ταυτόχρονα με μηχανισμούς όπως το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και άλλες πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στη διευκόλυνση των διώξεων· δεν είναι αποτέλεσμα της αντίδρασης στις πρωτοβουλίες αυτές, αλλά συνοδευτικό τους. Το προτεινόμενο πλαίσιο απόφασης για ορισμένα οικονομικά δικαιώματα στις ποινικές διαδικασίες θα κάνει όλα τα μέτρα αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα του ποινικού δικαίου να λειτουργούν πιο ομαλά, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη θα είναι πιο πρόθυμα να δεχτούν ότι άλλα κράτη μέλη έχουν δημιουργήσει τις απαραίτητες διασφαλίσεις. Είναι σημαντικό οι επαγγελματίες που εργάζονται σε αυτόν τον τομέα που ασχολούνται με μηχανισμούς αμοιβαίας αναγνώρισης όπως το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, να έχουν την απαραίτητη εμπιστοσύνη στα συστήματα που έχουν σε λειτουργία άλλες δικαστικές και αστυνομικές αρχές της ΕΕ, δεδομένου ότι η ομαλή καθημερινή λειτουργία του εξαρτάται από την εμπιστοσύνη προκειμένου να επιτύχει.

Θα καταβάλω κάθε προσπάθεια προκειμένου η προτεινόμενη απόφαση-πλαίσιο να εγκριθεί από το Συμβούλιο και να υλοποιηθεί στα κράτη μέλη το ταχύτερο δυνατό. Το ζήτημα είναι κατά πόσο θα μπορέσει το Συμβούλιο να καταλήξει σε ομόφωνη συμφωνία. Στο παρελθόν ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν επιφυλάξεις. Ο προκάτοχός μου, ο Επίτροπος Vitorino, άκουσε τις απόψεις των εκπροσώπων των κρατών μελών όταν συζητήθηκε στο άτυπο συμβούλιο

δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων στη Βέροια το Μάρτιο του 2003 η Πράσινη Βίβλος για τις δικονομικές διασφαλίσεις, που προηγήθηκε αυτού του μέτρου, και υπήρξε εκτεταμένη διαβούλευση πριν παρουσιαστεί η πρόταση. Το εγκριθέν κείμενο λαμβάνει υπόψη πολλές από τις ανησυχίες που εκφράστηκαν κατά τη φάση της διαβούλευσης. Ελπίζω ότι οι ανησυχίες αυτές απαντήθηκαν επαρκώς έτσι ώστε τα κράτη μέλη είχαν εκφράσει την αντίθεσή τους να μπορέσουν να υποστηρίξουν την πρόταση.

14. Τι θεωρείτε ως προτεραιότητα και ως στόχους στα πλαίσια του αστικού δικαίου κατά τα επόμενα έτη ώστε να προωθηθεί η ατζέντα του Τάμπερε για ένα ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης ειδικότερα σε σχέση με το αστικό και το εμπορικό δίκαιο;

Η προσέγγιση την οποία εξέθεσα στην απάντησή μου σε προηγούμενη ερώτηση συνεπάγεται την προώθηση ορισμένων συγκεκριμένων δράσεων και νομοθετικών προτάσεων.

Προκειμένου να υλοποιηθούν τα υπόλοιπα μέτρα που περιέχονται στην ατζέντα του Τάμπερε, είμαι αποφασισμένος να συνεχίσω τις εργασίες για την πρόταση «Ρώμη ΙΙ» σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο σε μη συμβατικές υποχρεώσεις, τον προτεινόμενο κανονισμό για το ένταλμα πληρωμής και τις μελλοντικές προτάσεις για τις μικρές αξιώσεις και τη διαμεσολάβηση.

Επιπλέον, σύντομα θα παρουσιάσω προτάσεις για τις υποχρεώσεις διατροφής και τον εκσυγχρονισμό και την κοινοτικοποίηση της Σύμβασης της Ρώμης για το εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβατικές υποχρεώσεις («Ρώμη Ι»).

Στη συνέχεια θα ήθελα να συνεχίσω το έργο σε δύο διαφορετικούς δρόμους: πρώτον, δημιουργία αμοιβαίας αναγνώρισης στους δύο βασικούς τομείς που καλύπτει το πρόγραμμα, δηλαδή τις διαθήκες και κληρονομιές και τις ιδιοκτησιακές πτυχές του οικογενειακού δικαίου και δεύτερον, αξιολόγηση της λειτουργίας των μηχανισμών που έχουν ήδη εγκριθεί, κυρίως των ρυθμίσεων «Βρυξέλλες Ι» και «Βρυξέλλες ΙΙ», έτσι ώστε να βελτιωθούν και να συνεχιστεί η σταδιακή άρση του «exequatur», κάτι που θα καταστήσει αναγκαίο να αναπτυχθούν επικουρικά μέτρα, όπως ορισμένες ελάχιστες δικονομικές εγγυήσεις, έτσι ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών.

Όσον αφορά τη δράση σε άλλους τομείς όπως η ενίσχυση της αναγνώρισης ορισμένων ιδιωτικών και δημόσιων εγγράφων, πιστεύω ότι, για παράδειγμα, θα χρειαστούν ορισμένες ενέργειες για να βελτιωθεί η αμοιβαία αναγνώριση πιστοποιητικών κληρονομιάς, διοικητικών εγγράφων που απαιτούνται για την ενημέρωση των μητρώων του υποθηκοφυλακείου, κτλ. Τέλος, όσον αφορά την εκτέλεση των αποφάσεων, προτίθεμαι να δρομολογήσω την απαραίτητη διαβούλευση και την προπαρασκευαστική εργασία το ταχύτερο δυνατό στους τομείς που έχουν ήδη προσδιοριστεί (όπως τα προσωρινά και προστατευτικά μέτρα, η διαφάνεια των περιουσιακών στοιχείων των χρεωστών και η δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών), καθώς και προσδιορισμός άλλων μέτρων που είναι απαραίτητα για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων.